

Advent

A person is silhouetted against a bright sunset sky, standing on a rocky outcrop. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow. The landscape is hazy and expansive, with rolling hills or mountains in the distance. The overall mood is contemplative and serene.

ČASOPIS CIRKVI ADVENTISTOV
SIEDMEHO DŇA

8/2021

**Posolstvo
troch anjelov
a poslanie cirkvi**

Modlitebný týždeň 2021

Úvod

Udalosti, ktoré sa v poslednom čase udiali vo svete, mnohí označujú ako „bezprecedentné“. Nikdy predtým sa za taký relatívne krátky čas neodohralo tolko významných zmien, ktoré ovplyvnili takmer všetky oblasti nášho života. Ľudia očakávajú, že sa stane niečo rozhodujúce. Predpovede odborníkov o budúcnosti sú nejasné a neisté. Nastal čas, aby adventisti siedmeho dňa pod vedením Ducha Svätého s odvahou zvestovali poslanstvo troch anjelov zo Zjavenia 14,6–12. Neexistuje dôležitejšia úloha než odovzdať hynúcemu svetu „posledné varovanie“.

Počas tohto modlitebného týždňa sa sústreďíme na toto dôležité poslanstvo, stredobodom ktorého je Ježiš Kristus a jeho spravodlivosť. Ježiš túži, aby bol náš život v dokonalom súlade s jeho životom.

Cirkev adventistov siedmeho dňa je prorocké hnutie, ktoré Boh povolal v konkrétnej dobe dejín tohto sveta. Práve v tomto čase má svetu zvestovať dôležité poslanstvo.

Teraz je čas, aby sme sa venovali skúmaniu tohto poslanstva, s otvoreným srdcom sa modlili za Božie vedenie a odovzdali sa Bohu so slovami: „Pôjdeme a budeme zvestovať poslanstvo troch anjelov.“

Nech vám Boh počas tohto celosvetového modlitebného týždňa bohato požehná.

TED N. C. WILSON,

PRESEDA GENERÁLNEJ KONFERENCIE CIRKVI ADVENTISTOV SIEDMEHO DŇA

O autoroch

Autormi prednášok tohtoročného modlitebného týždňa sú otec a dcéra. Čitateľom časopisu *Adventist World* a najmä rubriky Odpovedáme na otázky z Biblie je určite známe meno Ángel Manuel Rodríguez. Pred svojím odchodom do dôchodku (v roku 2011) pôsobil devätnásť rokov ako riaditeľ Biblického bádateľského inštitútu pri Generálnej konferencii. Narodil sa v Portoriku. Titul Th.D. získal na Andrews University. V Cirkvi adventistov pôsobil ako kazateľ, pedagóg a administrátor.

Jeho dcéra Díxil Lisbeth Rodríguez začala nedávno pracovať ako redaktorka časopisu *Adventist World*. Doktorát z odboru rétoriky získala na Texas Woman's University. Predtým pôsobila ako profesorka na univerzite a kaplanka v nemocnici. Keď sa jej ľudia pýtajú, čo rada robí, hovorí: „Učím síce rada, ale moje srdce horí pre humanitárnu prácu a kaplanskú službu.“ Otec a dcéra sa spolu radi zhovárajú o hlbokých teologických otázkach.

Advent, časopis Cirkve adventistů sedmého dne v ČR a SR, číslo 8/2021

10x ročně vydává nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.

Registrační číslo MK CR 6982, ISSN 1210-3365

Odpovědný redaktor: Vítězslav Chán

Objednávky v ČR: Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6

Tel.: 233 320 767; 603 553 628, e-mail: expedice@adventorion.cz

Objednávky v SR: Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

Tel./fax: (043) 428 26 70, e-mail: adventorion@adventorion.sk

Přeložil Josef Hrdinka, přednášky pro děti připravil Lukáš Jureček.

Foto: 1–3, 6, 8, 10, 19, 21, 23, 35 – pexels.com, 40 – piqsels.com,

13, 36, 39 – wikipedia.org, 46 – iStock

Technická redakce: JUPOS, s. r. o., Ostrava

Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Vychází: září 2021

POSOLSTVO TROCH ANJELOV A POSLANIE CIRKVI

BOH NÁS POVOLAL, ABY SME ŠLI

V každom období Boh poveril svoj ľud zvláštnym poslaním. Spôsob, ako toto poslanie ľudia splnili, bol síce vždy iný, ale konečný zámer bol stále rovnaký – viesť ľudí k tomu, aby s Bohom nadviazali vzťah, ktorý bude trvať po celú večnosť.

Pred vyše 2 500 rokmi Boh povolal jedného mladého muža a poveril ho celoživotnou významnou úlohou. Toto poslanie pretrváva až do súčasnosti. Daniel nebojácne predstupoval pred samotného kráľa. Bol svetlom pre ľudí na najvyšších miestach. Jeho odvaha pramenila z toho, že veľa času trávil v prítomnosti Kráľa kráľov, ktorý „odhaľuje tajomstvá“ a oznamuje, „čo bude“ (pozri Dan 2,29).

Proroctvá, najmä tie, ktoré hovoria o posledných dňoch, označuje kniha Zjavenie ako „otvorenú knihu“, ktorá bola až do doby konca zapečatená. Ján dostal príkaz: „Choď, vezmi otvorenú knihu z ruky anjela... Vezmi a zjedz ju; v žalúdku ti zhorkne, ale v ústach bude sladká ako med“ (Zj 10,8,9).

V Zj 10 predstavuje Ján Boží ľud, ktorý v roku 1844 prežil veľké sklamanie. Otvorená kniha predstavuje prorockú knihu Daniel, ktorá obsahuje proroctvo o očistení svätyně a nastávajúcom

predadventnom súde na konci obdobia 2 300 prorockých rokov. Presvedčenie, že Kristus príde, bolo pre stúpcov W. Millera ničím „sladkým“. Ale keď Ježiš neprišiel, spôsobilo im to horké sklamanie. Zvestovali posolstvo o Ježišovom návrate, ale táto úloha zostala nedokončená. Boh má ďalšie posolstvo, ktoré treba zvestovať celému svetu. Je zaznamenané v Zj 14,6–12 a tvoria ho tri časti. Poznáme ho ako posolstvo troch anjelov.

Ellen G. Whiteová uvádza, že prvé a druhé posolstvo sa týkalo prvých adventistov. K prvému a druhému sa pripája tretie, ktoré sa bude zvestovať krátko pred príchodom Ježiša Krista. Tieto tri posolstvá obsahujú Božiu poslednú výzvu pre tento svet.

Inšpirovaný text jasne hovorí o našom poslaní ako verného ostatku: „Poslaním adventistov siedmeho dňa vo svete je byť ochrancami a šíriteľmi svetla. Boli poverení odovzdať hynúcemu svetu posledné varovanie. Boli osvietení úžasným svetlom Božieho slova. Boli poverení tým najvýznamnejším dielom – zvestovať posolstvo prvého, druhého a tretieho anjela. Dôležitejšie dielo neexistuje. Preto (veriaci) nesmú dovoliť, aby ich pozornosť upútalo

niečo iné... Je nevyhnutné varovať tento svet. Boží ľud musí splniť svoju povinnosť.“¹

Boh nás poveril zvestovať svetu toto posolstvo, preto je dôležité, aby sme ho pochopili.

Prvé posolstvo

Jadrom posolstva prvého anjela zo Zj 14,6.7 je večné evanjelium: zvesť o spasení na základe Kristovej spravodlivosti, milosti a jeho moci, ktorá nás ospravedľuje a posväčuje. Anjel oznamuje, že nastal čas súdu. Vyzýva ľudí, aby začali uctievať živého Boha a uznali ho za svojho Stvoriteľa.

To, že žijeme v dobe súdu, vyvodzujeme z naplnenia prorocstva z Dan 8,14 o 2 300 večeroch a ránoch (spolu tvoria celé dni a zodpovedajú skutočným rokom). Toto prorocstvo hovorí o tom, že svätýňa bude očistená. Od 22. októbra 1844 žijeme v čase, ktorý označujeme za predadventný súd – očisťovanie nebeskej svätýne. Na tomto predadventnom súde sa rozhoduje o tom, kto bude vzatý do neba, keď sa Ježiš vráti.

Výzva uctievať Boha ako Stvoriteľa zahrnuje v sebe zodpovednosť ľudí odpočívať v deň, ktorý pripomína Boha ako Stvoriteľa. V knihe *Velký spor vekov* čítame: „Sobota bude veľkým skúšobným kameňom vernosti, pretože najmä tento článok pravdy bol vždy terčom útokov. V záverečnej skúške budú ľudia vidieť jasne vymedzenú hranicu medzi tými, ktorí Bohu slúžia a tými, ktorí mu neslúžia.“²

Uctievať Boha ako Stvoriteľa však znamená niečo viac. Je potrebné odmietnuť falošné teórie o vzniku života. Nie je možné veriť v evolúciu a zároveň hovoriť, že Boh je Stvoriteľom neba a zeme. Tieto dva pohľady jednoducho nemožno spojiť. Evolúcia vykazuje spoločné znaky so špiritizmom, pretože „špiritizmus učí, že človek je tvor pokrokový a jeho údelom je od narodenia až do večnosti vyvíjať sa k božstvu“.³

Druhé posolstvo

Posolstvo druhého anjela zo Zj 14,8 ohlasuje pád Babylonu. Prvýkrát zaznelo v lete roku 1844.⁴ Toto posolstvo nasleduje po posolstve o blížiacom sa súde. Pod pojmom Babylon sú tu označené cirkvi, ktoré odmietli varovanie pred ohláseným súdom.

Výstraha „padol Babylon“ sa opakuje v Zj 18,1–4. Boží ľud, ktorí sa ešte nachádzajú v Babylone, je vyzvaný, aby z neho vyšiel a neprevinil sa účasťou na jeho hriechoch. Len tak sa vyhne ranám, ktoré postihnú Babylon. Babylon teda predstavujú cirkvi, ktoré stále obhajujú rôzne teologické bludy, ktorým verila cirkev v stredoveku.

Aj keď pád Babylonu začal v lete roku 1844, ide o postupný proces, ktorý nebude dokončený, kým (1) cirkvi neodmietnu posolstvo troch anjelov zo Zjavenia 14 a neprijmú bludy a falošné zázraky, ktoré koná satan; (2) tieto odpadlícke cirkvi sa celkom nespoja so svetom a neprijmú a neuveria tomu, čomu verí svet.⁵

Aby Boží ľud, ktorý sa stále nachádza v Babylone, pochopil naliehavosť výzvy vyjsť z neho, musí si uvedomiť hriechy a bludy Babylonu. Na Božom ľude spočinie veľká zodpovednosť – zvestovať toto posolstvo a plniť Božie poslanie. To vyvolá silný hnev a odpor, aby bola odhalená skutočná podstata Babylonu. Napriek tomu to musíme robiť s kresťanskou láskou a biblickou úprimnosťou. Tak plnili ľudia Bohom im zverené poslanie aj v minulosti.⁶

Tretie posolstvo

Posolstvo tretieho anjela zo Zj 14,9–11 obsahuje jasné varovanie: neuctievajte šelmu, jej obraz a neprijajte jej znak (znamenie). Toto posolstvo nadväzuje na proroctvá zaznamenané v Zj 13. Šelma predstavuje odpadlícku cirkev. Druhá šelma, ktorá vytvára obraz prvej šelmy, predstavuje Spojené štáty. Všimnite si, ako to vysvetľuje Ellen Whiteová:

¹ Ellen G. White, *Testimonies for the Church* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1909), sv. 9, s. 19.

² Ellen G. Whiteová, *The Great Controversy* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1911), s. 605. *Velký spor vekov*, s. 435.

³ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 399 (GC 554).

⁴ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 281 (GC 389).

⁵ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 282 (GC 390).

⁶ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 436 (GC 606).

„Ak majú Spojené štáty vytvoriť obraz šelmy, potom náboženská moc musí ovládnuť štátnu správu, aby ju cirkev mohla využívať na dosiahnutie svojich cieľov.“⁷

USA sú už vyše dvesto rokov majákom náboženskej slobody. Podľa biblického proroctva však prichádza doba, keď bude náboženská sloboda obmedzená a spomínané hnutie začne vládu ovládať do tej miery, že budú prijímané zákony vyhovujúce odpadlíckym cirkvám. Konečným výsledkom formovania tohto obrazu bude nepriateľstvo voči každému, kto vyjadrí nesúhlas s tým, čo bude vyžadovať táto koalícia cirkví a štátu.⁸

Znak (znamenie) šelmy – zachovávanie falošného dňa odpočinku – bude nariadené ako ustanovenie, ktoré jasne potvrdí autoritu šelmy. Jedna cirkev priznáva, že zmenila ustanovenie siedmeho dňa – soboty na nedeľu. Ďalšie cirkvi uvádzajú, že nedeľu uctievajú ako pamiatku Kristovho vzkriesenia. Ani jedno zdôvodnenie však nie je biblické.

Náboženský predstavitelia odpadlíckych cirkví budú nahnevaní, pretože nebudú môcť vyvrátiť biblické dôkazy o posvätnosti soboty. Tí, ktorí zachovávajú sobotu, budú prenasledovaní a väznení. Počas týchto udalostí sa bude zvestovať tretie posolstvo. Bude mať silný vplyv, pretože ľudia pochopia, že toto proroctvo sa plní tak, ako tvrdili tí, ktorí zachovávajú sobotu. Prehľbovanie sporu medzi pravdou a bludom povedie k prečisteniu Božej cirkvi. „Pred blížiacou sa búrkou mnohí z tých, ktorí prijali posolstvo tretieho anjela bez toho, aby ich posvätilo a utvrdilo v poslušnosti pravde, zrieknu sa svojej viery a pridajú sa k odporcom. V tomto spojení so svetom sa názorovo zjednotia a všetko budú nakoniec vidieť rovnako ako svet. V skúške si zvolia pohodlnejšiu cestu... Stanú sa najtvrdšími nepriateľmi svojich spolubevriacich.“⁹

Tí, ktorí sa budú pevne držať svojho Spasiteľa a odmietnu sa zriecť právd obsiahnutých v posolstvách

troch anjelov, si uvedomia, že v Božej sile musia pokračovať v plnení svojho poslania a výsledok nechať na Boha. „Boží služobníci žiariaci svätým nadšením... budú všade hlásať Božie posolstvo... Posolstvo sa nebude šíriť pod vplyvom dôkazov, ale skôr presvedčaním Božieho Ducha... Pravdu možno poznávať v jej plnej kráse a úprimné Božie deti sa zbavujú pút, ktoré ich zotročovali... Napriek silám odporujúcim pravde sa mnohí postavia na Božiu stranu.“¹⁰

Bratia a sestry, to, čo dnes vidíme, by nás malo prebudiť, aby sme skúmali Božie slovo a pripravili sa na prichádzajúce udalosti. Ak sa úplne spoľahneme na Ježiša a na moc Ducha Svätého, dosiahneme čokoľvek! Boh nás pripravuje na vylíatie neskorého dažďa a pomáha nám, aby sme silným hlasom zvestovali životodarné posolstvo troch anjelov.

Chcem vás vyzvať, aby ste na Božiu výzvu odpovedali: „Áno, Pane, v tvojej sile a moci chcem zvestovať posolstvo troch anjelov. Pôjdem tam, kam ma pošleš. Amen.“

TED N. C. WILSON JE PREDSEDOM CELOSVETOVEJ CIRKVI ADVENTISTOV SIEDMEHO DŇA.

ĎALŠIE JEHO ČLÁNKY A KOMENTÁRE NÁJDETE NA TWITTERI: @PASTORTEDWILSON A NA FACEBOOKU: @PASTOR TED WILSON.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

1. Prečo je dôležité pochopiť posolstvo troch anjelov v širšom kontexte biblického proroctva?
2. Čo by ste povedali ľuďom, ktorí by vám po prečítaní dnešného textu povedali, že nechcú alebo sa boja premýšľať o čase konca a záverečných udalostiach?
3. Ako by ste vysvetlili jadro posolstva troch anjelov niekomu, kto o tom nikdy nepočul?

⁷ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 320 (GC 443).

⁸ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 321 (GC 445).

⁹ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 437 (GC 608).

¹⁰ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 440 (GC 612).

NEDEĽA

VÝZVA PLNÁ LÁSKY

VEČNÉ EVANJELIUM V POSOLSTVE PRVÉHO ANJELA

Anjeli ohlasovali dobrú správu o narodení Spasiteľa v Betleheme (Luk 2,8–11). Aj teraz, krátko pred Kristovým príchodom, znovu prichádzajú anjeli a prinášajú správu o zachraňujúcej moci večného evanjelia. Evanjelium nachádzame aj v posolstvách troch anjelov (Zj 14,6–12): na začiatku je zmienka o večnom evanjeliu (Zj 14,6) a na konci o ospravedlnení z viery – viery v Ježišovo dielo spásy (Zj 14,12). Prvý anjel zvestuje evanjelium v kontexte Božieho posledného súdu; druhý anjel predstavuje víťazstvo večného evanjelia nad babylonským falošným evanjeliom (Zj 14,8); tretí anjel ohlasuje posledný súd, na ktorom napokon aj zlé mocnosti uznajú Božiu lásku a spravodlivosť zjavenú prostredníctvom Baránka (Zj 14,10).

Evanjelium, láska a konflikt

V posolstvách troch anjelov vidíme dôraz na evanjelium. Z toho vyplýva, že „adventisti siedmeho dňa by mali vynikať medzi kresťanmi vo vyvyšovaní Krista pred svetom“.¹¹ To je najväčšia výzva. Posolstvo prvého anjela zdôrazňuje tri charakteristické prvky evanjelia.

Večné evanjelium o Božej láske

Evanjelium je večné. Boh ho vo večnosti pripravil a Ježiš Kristus ho svojím životom zjavil (Rim 16,25.26; Kol 1,26.27). Je večné, pretože ho nemožno zmeniť. Evanjelium v knihe Zjavenie

zahrnuje všetko, čo pre nás urobil Boh v Ježišovi Kristovi – vrátane jeho zástupnej smrti a vzkriesenia (Zj 1,18), nanebovstúpenia (Zj 12,5), uvedenia na trón (Zj 4 a 5), jeho prostredníckej služby v nebi (Zj 8,3.4) a slávneho návratu, keď zavŕši spasenie svojho ľudu a odsúdi bezbožných (Zj 1,7; 14,10; 19,11; 22,20). Ján nám predstavuje hlboké pravdy evanjelia, ktoré nám odhalil Kristov kríž.

Prvá zmienka o evanjeliu sa nachádza na začiatku knihy Zjavenie, keď Ján hovorí o tom, čo Ježiš urobil: „Jemu, ktorý nás miluje a oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov“ (Zj 1,5). Nikto zo stvorených bytostí nie je schopný to pochopiť. A pritom ide o dobrú správu pre všetkých ľudí! Toto posolstvo hovorí o láske a krvi. Hovorí o Bohu, ktorý prešiel údolím smrti, aby nás zmieril a očistil od hriechu. Takto Boh prejavil svoju lásku. Všimnite si, že sloveso „miluje“ je v prítomnom čase. Ján zdôrazňuje, že Božia láska je nám stále k dispozícii. Podľa Jána sa táto jedinečná láska prejavila v obeti Božieho Syna, ktorý za nás zomrel na kríži (tu je použitý minulý čas – „oslobodil nás“). Láska v podobe obeť preliatej krvi zlomila moc hriechu a oslobodila nás pre službu Bohu.

Baránok a evanjelium

Spásnemu posolstvu v knihe Zjavenie dominuje postava zabitého Baránka. Prvá zmienka o Baránkovi v tejto knihe je pôsobivá a dramatická. Boh

¹¹ Ellen G. White, *Evangelism* (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1946), s. 1 188.

sedí na svojom majestátnom tróne a v ruke drží zapečatenú knihu, ktorú môže otvoriť iba Baránok (Zj 5,1–6). Anjel ho nazýva „Lev z kmeňa Júdovho“, čo je mesiášsky titul (Zj 5,5). Keď sa však Ján otočí, aby sa na Leva pozrel, vidí, že tam stojí Baránok akoby zabitý (Zj 5,6). Dobrá správa je, že Lev porazí Božích nepriateľov tým, že sa stane obetným Baránkom. Áno, existuje sila a moc, ktorá môže zvitok otvoriť. Je to moc zabitého Baránka – moc Božej lásky, ktorá sa prejavila na kríži. Keď bytosti okolo trónu uvidia Baránka, v úcte pred ním padnú na kolena a spievajú: „Hoden si... lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu i národa“ (Zj 5,9). Aj tu nachádzame dva spoločné základné výrazy – krv a vykúpenie. Prostredníctvom nich Boh ponúka kajúcny hriešnikom slávnú budúcnosť.

V Zj 7,9–15 čítame, ako Boží ľud doby konca stojí pred Božím a Baránkovým trónom, oslavuje Boha a je pripravený slúžiť mu. Vykúpení stoja pred Bohom a Baránkom, pretože „si oprali rúcha a vybielili ich v Baránkovej krvi“ (Zj 7,14). Baránkova obeť Boží ľud nielen vykúpila, ale tiež očistila od hriechov.

Vykúpenie je vlastne vyslobodenie z moci hriechu. Umožňuje nám prebývať v Božej prítomnosti a slúžiť mu. Vyslobodenie nám priniesla Baránkova obeť a smrť. Vo vesmírnom boji proti drakovi sa môžeme pripojiť k Baránkovi a „pre Baránkovu krv a pre slovo svojho svedectva“ zvíťaziť nad drakom (Zj 12,11). Tieto dva prvky sú tu v správnom poradí: víťazstvo zabezpečila Kristova obeť a my prinášame svedectvo o tom, čo pre nás urobil Boh prostredníctvom Baránka. V Zjavení je totiž Baránok stelesnením večného evanjelia.

Evanjelium a konflikt

Zvestovanie evanjelia prebieha v kontexte veľkého sporu. Je súčasťou príbehu o vzbure a spore, ktorý vznikol v nebi (Zj 12,7.8) a do ktorého sa nechali vtiahnuť aj ľudia (1Moj 3,1–8). Blíži sa záver tohto sporu. Drak sa pripravuje, aby premohol

Boží ľud už či podvodom, alebo prenasledovaním (Zj 13,13–15). Zjednocuje odpadlicke kresťanstvo (Zj 13,1–17) a prostredníctvom posolstva troch démonských duchov (špiritizmus) získava podporu kráľov zeme (Zj 16,13–14). Práve v tejto dobe Boh prostredníctvom posolstiev troch anjelov zhromažďuje svoj ľud z každého kmeňa, jazyka, ľudu i národa (Zj 14,6–12), aby ich pripravil na Kristov návrat (Zj 14,14–20). V tomto záverečnom boji je možné zvíťaziť iba vďaka Baránkovej krvi (Zj 12,11).

Záver

Evanjelium je pre celý svet jediným riešením vesmírneho sporu. Traja anjeli „predstavujú ľudí, ktorí prijímajú pravdu a s mocou prinášajú evanjelium tomuto svetu“¹². Práve evanjelium tvorí jadro posolstva Cirkvi adventistov s. d. Nič by nás nemalo odradiť od úlohy slovom aj činmi zvestovať správu o tom, že Baránkova krv je pre spasenie dostačujúca. Mali by sme jasne pochopiť evanjelium a dovoliť, aby sa stalo súčasťou nášho života a prejavilo sa v našej službe lásky druhým. Naše zbory a inštitúcie by sa mali stať miestami, kde sa praktickým spôsobom prejavuje Baránkova láska v živote tých, ktorí svoj život zasvätili Bohu.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

1. Prečo je dôležité pochopiť, že jadrom posolstva troch anjelov je evanjelium?
2. Máte strach zo súdu, o ktorom sa píše v knihe Zjavenie? Prečo áno alebo prečo nie?
3. Ako môžeme sekulárnemu svetu zrozumiteľne zvestovať posolstvo evanjelia o Baránkovi z knihy Zjavenie?

¹² *The Seventh-day Adventist Bible Commentary* (Biblický komentár adventistů sedmého dne), vyd. F. D. Nichol, rev. vyd., Ellen G. White Comments (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1980), sv. 7, s. 979.

PONDELOK

POKÁNIE A SÚD

VEČNÉ EVANJELIUM V POSOLSTVE PRVÉHO ANJELA

P Pri zvestovaní večného evanjelia zaznieva výzva, aby sa vo vesmírnom spore ľudia postavili na Božiu stranu (Zj 14,7). Boh rešpektuje slobodnú vôľu človeka. Každého jednotlivca vyzýva, aby sa slobodne rozhodol prijať jeho plán pre ľudstvo. To je to najdôležitejšie rozhodnutie, od ktorého závisí večný údel každého človeka. Táto výzva sa podobá varovaniu rodičov, ktorí keď vidia, že ich dieťa sa chce rozhodnúť nesprávne, urobia všetko pre to, aby ho od toho odhovorili. Výzva v knihe Zjavenie pramení zo srdca milujúceho Boha.

Výzva pre všetkých

Vážnosť rozhodnutia je v texte vyjadrená použitím troch slovíec v rozkazovacom spôsobe: bojte sa Boha, vzdajte mu česť a klaňajte sa mu.

Bojte sa Boha

Strach nás prinúti urobiť to, čo nám pomôže vyhnúť sa nebezpečenstvu, ktoré vyvolal v nás strach. V Písme čítame, že aj Božia prítomnosť vyvolávala strach. Kto by sa nechvel v prítomnosti Boha, ktorý sa zjavuje v takom úžasnom a nepreniknuteľnom svetle, že aj príroda sa pred ním chveje v úcte? Ľudia sa v jeho prítomnosti báli o svoj život, ale nie preto, že by sa im azda Boh vyhrážal smrťou. Mali strach, pretože si uvedomovali, že sila stretnutia s Bohom je taká veľká, že to nemusia prežiť

(2Moj 20,19). Úžasný a veľký Boh sa však skláňa k ľuďom, ktorí túžia, aby sa stal ich Bohom. Božia prítomnosť vyvoláva bázeň, ktorá sa prejavuje chvením, hrôzou a úžasom tých, ktorí sa k Bohu priblížili. Bázeň sa zmenila na posvätnú úctu, ktorú vyjadrili tým, že sa mu vďačne podriadili, klaňali sa mu a prežívali spoločenstvo s tým, ktorý má život sám v sebe (5Moj 5,26.27). Tak sa prejavuje ozajstná úcta k Bohu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi (2Moj 20,1; Zj 4,10.11; 5,8.9).

Výzva bojte sa Boha (Zj 14,7) má paralelu v knihe Kazateľ (Kaz 12,13.14). (1) V oboch pasážach je použitý imperatív („bojte sa Boha“), ktorý naznačuje, že ide o naliehavú záležitosť. (2) Táto výzva je univerzálna a adresovaná všetkým ľuďom („je to povinnosť každého človeka“ [Kaz 12,13]; „obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu“ [Zj 14,6]). (3) Výraz „bojte sa Boha“ je spojený so súdom („Boh predvolá na súd každý čin“ [Kaz 12,14]; „prišla hodina jeho súdu“ [Zj 14,7]). (4) Báť sa Boha súvisí s dodržiavaním jeho prikázanií („Boha sa boj a jeho prikázania zachovávajú“ [Kaz 12,13]; „trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania“ [Zj 14,12]).

Prvý anjel naliehavo vyzýva ľudí, aby tohto majetátneho Boha prijali za svojho osobného Boha a aby „bázeň“ (alebo „úctu“) voči nemu prejavili tým, že s láskou prijímajú jeho vôľu. Druhá alternatíva

je, že ľudia sa budú báť draka a podriadia sa mu, aby unikli smrti (Zj 13,15). Iba jeden však zomrel a teraz je „Živý“; hoci zomrel, „navždy žije“. Život človeka môže zachrániť iba Baránok, ktorý bol zabitý (Zj 1,18).

Vzdajte mu česť

Ľudia majú odložiť svoju pýchu a oslavovať a ctíť Boha. Anjel upresňuje, ako ho majú oslavovať tí, ktorí sa stali účastníkmi vesmírneho konfliktu, v ktorom je spochybnená Božia spravodlivosť a láska. Výraz „vzdajte Bohu česť“ sa v Biblii používa v kontexte súdu na vyjadrenie ľudskej hriechnosti a Božieho spravodlivého súdu. V takých prípadoch ide o vyznanie viny (Joz 7,19) a/alebo prejav pokánia (Jer 13,16; 1Sam 6,5).

Výraz „vzdajte Bohu česť“ v knihe Zjavenie opisuje po prvé to, čo sa odohráva v nebi, kde nebeské bytosti jednohlasne volajú, že Boh je hoden chvály, pretože je Stvoriteľ (Zj 4,9–11) a prostredníctvom Baránka tiež Vykupiteľ (Zj 5,9–13). Po druhé, vyzýva ľudí, aby tu na zemi vzdávali Bohu česť (Zj 11,13; 14,7; 16,9). Po tretie, na konci vesmírneho konfliktu vzdajú Bohu česť úplne všetci (Zj 19,7; por. Zj 5,13). Ľudia na svete nie sú ochotní uznať, že sú hriešnici a milujúci Boh že je spravodlivý. Až keď budú svedkami ničivých otrasov prírodných síl, „vzdajú Bohu česť“ a uznajú, že oni sú hriešni a Božie súdy sú spravodlivé (Zj 11,13; Rim 10,8,9).

Uctievanie a súd

Výzva prijať vznešeného Boha Biblie za svojho osobného Boha („bojte sa ho“), vyznať svoju hriechnosť a uznať Božiu spravodlivosť a lásku, prichádza súčasne s oznámením, že „prišla hodina jeho súdu“ (Zj 14,7). Rozsudok je v zásade právnou formou hľadania pravdy. Keď zlé sily spochybnili česť Boha lásky, dopustili sa zločinu kozmického rozsahu. Konečný súd očistí Božie meno a charakter. Bezbožné mocnosti presadzovali zvody draka, ale súd odhalí ich podvod. Preto sa ľudia majú báť Boha a vzdávať mu česť.

Téma konečného súdu je súčasťou kresťanskej náuky. Záverečný súd má podľa Biblie tri fázy. Prvá fáza je predadventný súd v nebi, keď sa skúma život

Božieho ľudu, aby sa zistilo, či zostal verný záväzku svojej viery v Baránka (napr. Dan 7,8–10.13.22; Rim 2,5.6; 1Kor 3,8; 2Kor 5,10; Ef 6,8). Kristus príde, aby svoj ľud zachránil, nie aby ho odsúdil (Žid 9,28).

Kresťania, ktorí veria v nesmrteľnosť duše, vlastne tiež veria v predadventný súd. Podľa tohto učenia súd nad nesmrteľnou dušou nastáva v okamihu, keď človek zomrie. V tom okamihu je večný údel človeka z právneho hľadiska definitívne spečatený. Biblia však nepozná učenie o nesmrteľnosti duše. Biblia učí, že človek „spí“ v Pánovi až do Kristovho príchodu.

Druhou fázou bude súd na konci milénia, keď sa mocnosti zla a ich podporovatelia postavajú pred Boží trón (Zj 14,10; 20,11.12). Po tom bude nasledovať tretia fáza posledného súdu, fáza vykonania rozsudku (exekutívna; Zj 20), keď bude celý vesmír definitívne očistený od hriechu. Túto slávnú udalosť predstavoval v starozmluvnej dobe Deň zmierenia. Poukazoval na okamih („hodinu“) v dejinách, keď v nebi začne súdny proces (rok 1844; Dan 8,14; por. Zj 11,19; 14,7). Pretože sa súd doteraz neskočil, máme vyzývať obyvateľov sveta, aby sa báli Boha a vzdávali mu česť.

Záver

Slávny Boh, ktorý sa nám predstavuje v Písme, chce byť naším Bohom. Rozhodnúť sa však musíme sami. Konečný súd odhalí, že Boh prostredníctvom Kristovho kríža prejavil svoju nekonečnú lásku a usiloval o záchranu nás hriešnikov. My sme sa rozhodli uctievať ho (báť sa ho) a vzdávať mu česť, čím sme sa v kozmickom konflikte postavili na stranu Baránka.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

1. Ako môžeme spojiť posolstvo troch anjelov v Zjavení s príbehom lásky zaznamenanom v evanjeliách?
2. Ako môžeme „vzdávať česť“ Bohu vo svojom každodennom živote?
3. Prečo je prísľub Božieho súdu posolstvom nádeje vo svete, ktorý ovláda ctižiadosť, hriech a zlo?

UTOROK

UCTIEVAJTE STVORITEĽA

VEČNÉ EVAŇJELIUM V POSOLSTVE PRVÉHO ANJELA

Posolstvo prvého anjela sa má rozšíriť do celého sveta. Má viesť ľudí k tomu, aby mali bázeň pred Stvoriteľom, uctievali ho a vzdávali mu česť (Zj 14,7). Jadrom vesmírneho sporu je otázka uctievania – máme uctievať Stvoriteľa, nie satana (por. Mat 4,9), ktorý sa snaží natrvalo odstrániť Boha z myslí Bohom stvorených bytostí. Uctievanie je v tomto konflikte vlastne skúšobným kameňom.

Uctievanie je prejav vernosti Baránkovi

Grécke sloveso *proskyneó* (uctievať) zo Zj 14,7 znamená doslovne „klaňať sa“ alebo „padnúť pred niekým na zem“. Keď sa toto sloveso vzťahuje na človeka, znamená akt vyjadrenia úcty. Vo vzťahu k Bohu tento výraz vyjadruje nielen sklonenie tela, ale aj vnútorné odovzdanie človeka. Je to vlastne výraz snahy zanechať svoje hriechne ja, aby sa stredobodom a cieľom môjho života, naplnením môjho bytia, stal Pán Boh. Uctievanie zdôrazňuje dva dôležité postoje.

Uctievanie ako vyznanie viery

Pred Božím trónom sa skláňajú nebeské bytosti, padajú pred Bohom na kolená a volajú: „Hoden si, Pane a Bože náš, prijať slávu, česť i moc, lebo ty si stvoril všetky veci a z tvojej vôle boli a sú stvorené“ (Zj 4,11). Týmto spôsobom vyjadrujú úctu Bohu Stvoriteľovi a vyzývajú ľudí, aby sa k nim pripojili. Uctievanie v skutočnosti znamená vyznanie viery v Boha, ktorého uznávam za svojho Stvoriteľa. Takéto vyznanie viery vkladá Boží Duch hlboko do nášho vnútra a my ho potom vyjadrujeme

svojimi slovami a činmi. To znamená, že sa pred Bohom skláňame a úplne sa mu odovzdávame (por. Rim 10,9.10). Uctievanie Stvoriteľa úzko súvisí s našim životom, pretože Boh je zdrojom nášho života. Uctievať znamená „byť doma“ v prítomnosti nášho nebeského Otca, ktorý nám vo svojej láske pri stvorení daroval život. To vysvetľuje, prečo je v Biblii napísané, že Pána môžu chváliť iba živí (Ž 115,17.18). Stvorené živé bytosti hľadajú na toho, kto je zdrojom života, skláňajú sa pred ním a prejavujú mu vďačnosť a lásku. Takýmto spôsobom nemáme uctievať Boha len niekedy, občas. Má to byť náš životný štýl, keď nepretržite žijeme v Božej prítomnosti a pokorne s ním ideme životom.

Ján vidí, ako nebeské bytosti padli pred Baránkom na kolená, klaňajú sa mu a volajú: „Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu i národa“ (Zj 5,9). Uctievanie je vyznaním viery v Krista, ktorý nás vykúpil a premenil na nové stvorenie (Ján 3,7; 2Kor 5,17). Satan narušil pôvodné Božie stvorenie a pripravil ľudí o ich domov. Boží Syn prišiel do nášho sveta medzi sebeckých ľudí, aby nás priviedol späť domov (por. Iz 53,6), k Zdroju života. Ľudia, ktorí stratili život, ho vďaka Kristovmu dielu spásy znovu získavajú. Pred celým vesmírom vyznávajú, že ich Kristus vykúpil. Preto sa pred ním skláňajú a uctievali ho plní vďačnosti.

Vyznanie vernosti

Uctievať Boha znamená vyznať vernosť Bohu ako Stvoriteľovi a Vykupiteľovi. Tým, že človek

uctieva Boha, stavia sa vo vesmírnom konflikte na Božiu stranu. Ide vlastne o vzburu proti mocnostiam zla. Podobne ako Daniel (Dan 6,10) a jeho traja priatelia (Dan 3,16–18), ani nasledovníci Baránka sa nenechajú zastrašiť. Pretože stvorené bytosti nemajú život samy v sebe, nie sú schopné zachovať si vlastný život, ani život ostatných tvorov. Keď ľudia prejavujú vernosť satanovi a uctieávajú ho, volia si vlastne smrť. Tí, ktorí sú verní Bohu, prejavujú „trpezlivosť svätých, zachovávajú Božie prikázania a vieru v Ježiša“ (Zj 14,12). Uctievanie Boha ako Stvoriteľa a Vykupiteľa sa v živote veriacich prejavuje vytrvalou poslušnosťou Božím prikázaniam a stálou vierou v Krista ako svojho Vykupiteľa.

Keď je v knihe Zjavenie zmienka o Božích prikázaniach, myslí sa hlavne Desatoro (2Moj 20,1–17). Výzva uctievať Boha znamená zachovávať prvé prikázanie (Zj 14,7), varovanie pred uctievaním obrazu šelmy odkazuje na druhé prikázanie (Zj 14,9) a odsúdenie dravej šelmy za rúhanie proti Božiemu menu znamená dodržiavať tretie prikázanie (Zj 13,6). Výzva pokľaknúť pred Bohom, ktorý „stvoril nebo i zem, more i pramene vôd“ (Zj 14,7), obsahuje slová a myšlienky obsiahnuté vo štvrtom prikázani (2Moj 20,11). Zároveň zdôrazňuje dôležitú otázku, koho máme uctievať. „Keby všetci ľudia zachovávali sobotu, usmerňovala by ich myšlienky a city k Stvoriteľovi ako k tomu, kto je hoden úcty a velenia, a nikdy by z nich neboli modlári, odpadlíci od Boha a neverci.“¹³

Sobota nie je iba pamätníkom stvorenia; zároveň nám pripomína toho, kto prostredníctvom Krista všetko stvoril. Preto sa satan tak veľmi usiluje tento pamätník stvorenia navždy odstrániť. To je dôvod, prečo sa „otázka soboty stane jadrom veľkého konfliktu, do ktorého bude vtiahnutý celý svet.“¹⁴ Odmietanie prikázania o sobote sa v súčasnosti prejavuje dvoma spôsobmi. Prvý má svoj pôvod v odpadlíckom kresťanstve a prejavuje sa odmietaním siedmeho dňa ako biblickej soboty

a presadzovaním dodržiavania nedele. Druhá forma má svoj pôvod vo svete prírodných vied. Teória prirodzeného vývoja vytesnila z povedomia mnohých vedcov a učencov existenciu Boha Stvoriteľa, ktorý nás síce presahuje, ale napriek tomu chce mať s nami osobný vzťah.

Ľudia prestali považovať sobotu za pripomienku Stvoriteľa. Tvrdia, že žiadny Stvoriteľ neexistuje – jeho existencia vlastne nie je potrebná, pretože všetko, čo vidíme, je výsledkom náhodných prírodných procesov, ktoré nemajú žiadny účel. Mnohí kresťania sa snažia spojiť prirodzený vývoj s kresťanskou vierou. Tak vznikla teória, že Boh uviedol do pohybu evolučný proces, ktorého súčasťou je boj, utrpenie, prežitie silnejších a smrť. Takýto Boh sa však vôbec nepodobá milujúcemu Bohu, ktorého predstavuje Biblia ako nášho Stvoriteľa a Vykupiteľa. Práve preto vyzýva prvý anjel všetkých ľudí, aby uctievali pravého Boha, pretože toto uctievanie je otázkou života alebo smrti.

Záver

Základná otázka prebiehajúceho sporu znie: Kto je hoden uctievania? Našu úctu si zaslúži iba Boh, ktorý v Kristovi všetko stvoril a skrze Baránka nás vykúpil. Iba Ten, kto je darcom života, môže človeka vykúpiť a znovu mu darovať život. Keď sa skláňame pred Bohom a Baránkom a uctieame ich, vyznávame, že táto pravda sa pre nás stala skutočnosťou.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

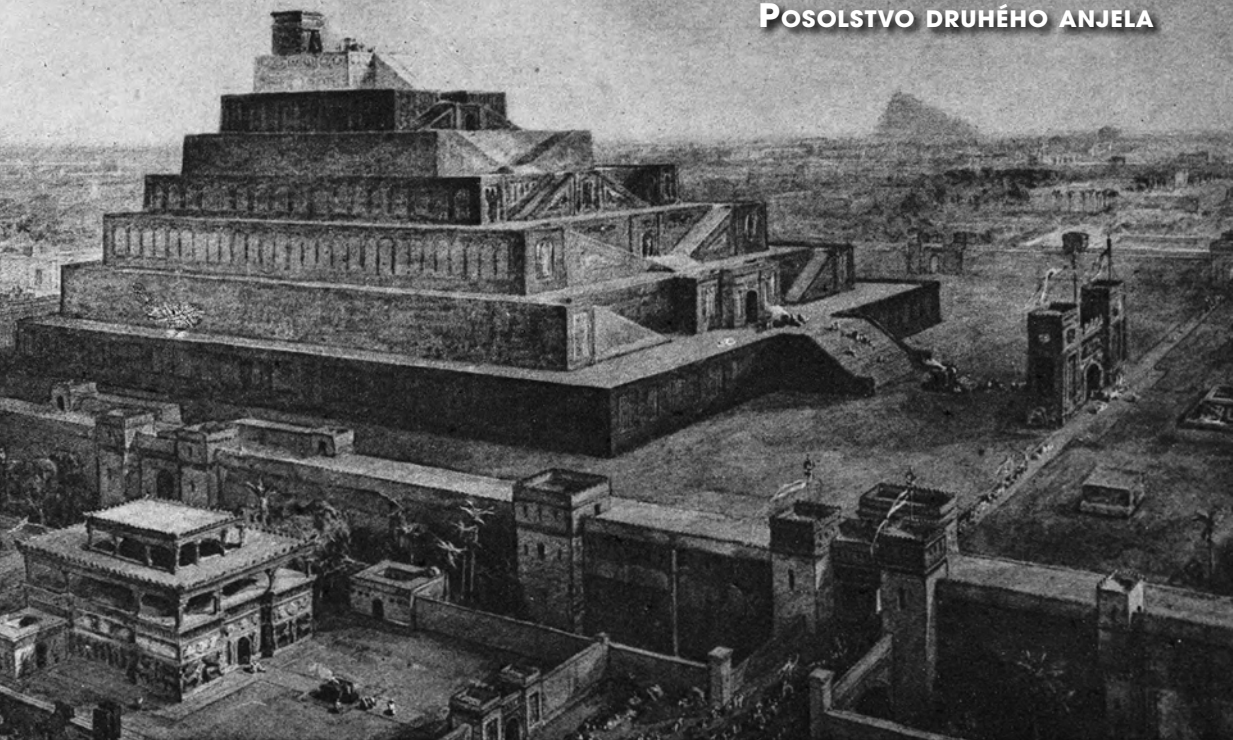
1. Uvažujme o citáte z dnešnej prednášky: „Uctievanie je vlastne vyznaním viery.“ Ako môže takéto chápanie ovplyvniť naše uctievanie Boha?
2. Prečo je dôležité pochopiť súvislosť medzi uctievaním a stvorením?
3. Ako môžeme kreatívne a pútavo odovzdať posolstvo prvého anjela ľuďom, ktorí žijú okolo nás a veria evolučnej teórii?

¹³ Ellen G. Whiteová, *Veľký spor vekov*, s. 316 (GC 438).

¹⁴ The Seventh-day Adventist Bible Commentary, ed. F. D. Nichol, rev. ed., Ellen G. White Comments (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1980), sv. 7, s. 979.

VÍŤAZSTVO EVANJELIA

POSOLSTVO DRUHÉHO ANJELA

Kniha Zjavenie opisuje pôsobenie zlých síl ako napodobňovanie Božích činov. Boh posieľa do sveta troch anjelov s posolstvom evanjelia (Zj 14,6–12), drak posieľa troch démonských duchov ku kráľom, aby ich zhromaždili na záverečné stretnutie s Baránkom (Zj 16,13.14). Posolstvo druhého anjela vychádza z tohto spôsobu myslenia. Boh má svoje mesto Jeruzalem, aj drak má svoje mesto: Babylon. Babylon oznamuje ľuďom správu, ktorá je napodobeninou večného evanjelia, ale Babylon na konci padne.

Babylon a Baránok

Druhý anjel ohlasuje dobrú správu: „Padol, padol ten veľký Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva“ (Zj 14,8). V tejto prednáške sa budeme podrobnejšie venovať kľúčovým prvkom tohto posolstva.

Staroveký Babylon a satan

Celé sa to začalo na pláni v krajine „Šineár“ (1Moj 11,2), čo je iný názov pre Babylon, ktorý sa nachádzal v južnej časti Mezopotámie. Po popte sa ľudia rozhodli, že na tomto mieste postavia mesto Babel, ktorého veža bude siahať až do neba (1Moj 11,4). Podstatné meno Babel v tomto príbehu vychádza z hebrejského slova *balal*, „miešať“, čo naznačuje, že Babel znamená „zmätok“. Príbeh opisuje pokus zjednotiť ľudí pre jeden spoločný cieľ. Predstavuje ľudské úspechy a činy, pomocou ktorých sa ľudia chceli zachrániť sami. Bol to prejav ľudskej ctižiadosti a túžby, ktorá presahovala hranice predstavivosti – vládnuť na zemi i v nebi, vládnuť nad všetkým. Ľudia mali „vesmírne“ ambície, snívali o vybudovaní mesta, ktoré by v nezávislosti od Boha spojilo dve najdôležitejšie sféry existencie – ľudskú a božskú. Babylončania

nazvali toto mesto *bab-ilani* – „Brána bohov“ – pravdepodobne preto, že v ich predstavách to bolo kozmické mesto, ktoré by zjednotilo ľudí na zemi s bohmi v nebi. Biblický text opisuje príbeh vzbury proti Božiemu zámeru s človekom (1Moj 9,7; 11,4). Tento stavebný projekt i celý zámer padol, keď prišiel nepozvaný Boh a zmiatol reč, ktorá mala ľudí zjednocovať (1Moj 11,7,8).

Prorok Izaiáš odhaľuje pýchu a sebestačnosť Babylonu, keď nad ním Hospodin vyhlásil rozsudok. V texte ho zastupuje jeho kráľ (Iz 1–23). Text odhaľuje predstavy a zámyery babylonského kráľa a odkrýva satanove najhlbšie ctižiadostivé ambície: „Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón, sídlím chcem na vrchu zhromaždenia, na najkrajnejšom severe. Vystúpim do vyšín oblakov, prirovnám sa k Najvyššiemu“ (Iz 14,13,14). Boh odhalil skazené vnútro tohto anjela. Aj keď historický Babylon dávno padol a zmizol z povrchu zeme, jeho ambície sú stále živé. Nepochybne sa bude snažiť až do úplného konca, aby sa naplnili.

Babylon doby konca a satan

Povaha a účel starovekého mesta Babylon je predobrazom Babylonu doby konca. Po prvé, Babylon v Zjavení tvorí nečistá trojica – tri mocnosti, ktoré sa zjednotili, aby presadzovali satanove plány (Zj 16,13). Je to drak, ktorý sa snaží konať tak, ako keby on bol Boh (napr. Zj 13,2,4), šelma z mora, ktorá svojou činnosťou napodobňuje Krista (napr. Zj 1,8 a 13,14) a šelma zo zeme, inak nazývaná tiež ako falošný prorok, ktorá napodobňuje dielo Ducha Svätého (napr. Zj 13,13; 19,20). Historický výklad apokalyptických proroctiev rozpoznáva v šelme z mora stredovekú kresťanskú cirkev, v šelme zo zeme americký protestantizmus a v drakovi špiritizmus, ktorý vychádza z pohanskej myšlienky o nesmrteľnosti duše, ktorá umožní satanovi konať falošné zázraky (Zj 16,13,14).

Po druhé, termín Babylon je výraz, ktorý vyjadruje obrovský rozsah kresťanského odpadnutia v poslednej dobe. Babylon označuje tú časť laodicejskej cirkvi, ktorá nereagovala na Kristovu výzvu, aby mu otvorila dvere a vrátila sa k nemu

(Zj 3,14–22). Cirkev sa domnieva, že je bohatá (Zj 18,3.11–13) a krásne oblečená (Zj 18,16.19), preto necíti potrebu prijať odev a bohatstvo, ktoré Kristus ponúka všetkým. Tým bohatstvom a odevom je bohatstvo evanjelia (Zj 3,18). Šelmy, ktoré tvoria Babylon, nepredstavujú sociálny a ekonomický útlak modernej spoločnosti, ale odpadlicke kresťanstvo, ktoré sa v čase konca postaví proti Božiemu ľudu (Zj 13,15).

Po tretie, Babylon zaplaví svet falošnou správou o spasení. „Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva“ (Zj 14,8). Hnacou silou, ktorá riadi Babylon, je nespútaná vášeň, nie myseľ osvietená Duchom. Tým, že ponúka víno duchovného smilstva, je Babylon odhalený ako neverná manželka – neverná Pánovi. V Staršej zmluve sa prejavovala nevera Izraela voči Bohu tým, že uzatváral spojenectvo s národmi, od ktorých čakal záchranu (Ez 16,26–29), a preberal náboženské praktiky a názory iných národov (Jer 2,20.21; Ez 6,9; 16,23). Oboje bolo prejavom odpadlivity (Ž 106,35–39). V Zjavení Babylon hľadá podporu kráľov zeme (Zj 17,12.13) a podporuje klam a uctievanie draka (Zj 13,4).

Po štvrté, pri vzniku Babylonu poslednej doby vyvinie drak úsilie, aby sa nekresťanský svet zjednotil s postojmi odpadlickeho kresťanstva. Bude to veľmi náročná úloha, pretože na svete pôsobí veľa celosvetových náboženstiev, nepriateľsky naladených politických síl, protichodných foriem myslenia, vrátane ateizmu a sekularizmu. Najúčinnjší spôsob, ako môže drak dosiahnuť svoj cieľ, je využiť nadprirodzené javy. Neexistuje účinnejší spôsob, ako zmeniť ľudský názor, než nadprirodzený zážitok, ktorý sa ľuďom javí ako úplne presvedčivý. Zjavenie hovorí, že drak a jeho pomocníci budú konať veľké divy a zázraky, ktoré povedú k zmenám na sociálnej, politickej i náboženskej mape sveta. V súčasnej dobe je však takmer nemožné tieto zmeny konkrétne predvídať (Zj 13,13,14).

Vítazstvo Baránka

Čo vlastne ponúka Babylon svetu? Babylon predstavuje vlastnú cestu spásy zvestovaním

falošného evanjelia. Boh ponúka svetu evanjelium o spasení skrze smrť Baránka; Babylon ponúka svoje vlastné víno. Víno je v Biblii často symbolom Božieho spasenia a požehnaní pre jeho ľud. Babylon ponúka svojim nasledovníkom svoje víno „spasenia a požehnaní“, najmä svoju duchovnú nemorálnosť. Stará zmluva nazýva víno „krv hrozna“ (5Moj 32,14 Roh). Je tak jedinečným symbolom Ježišovej krvi a života. Pri poslednej večeri dal Ježiš svojim učeníkom víno symbolizujúce jeho život, ktorý položil za odpustenie hriechov (Mat 26,28). Víno tiež predstavuje dobrú správu evanjelia. V Jánovom evanjeliu ponúkol Ježiš svoju krv ako jediný zdroj života pre hriešnikov (Ján 6,53.54; por. Ján 19,34).

Babylon dáva obyvateľom zeme svoje vlastné víno. Ponúka im falošné evanjelium. Zdanlivo ho potvrdzuje mimoriadnymi zázrakmi, ktoré koná drak so svojimi spojencami (Zj 13,13.14; 16,13.14). Toto falošné evanjelium je v Zjavení nazvané „víno vášne svojho smilstva“ [jeho bludné učenie] (Zj 14,8). Ide o snahu narušiť a zničiť Boží plán pre ľudstvo, teda o duchovnú neveru a smilstvo.

Stretnutie evanjelia o spasení skrze Krista s falošným evanjeliom, ktorého pôvodcom je drak (satan), spôsobí medzi ľuďmi rozdelenie. Konečným výsledkom bude pád Babylonu. Jeho pád a koniec prebehne vo dvoch fázach. Prvá fáza je duchovná – zatiaľ je v štádiu prípravy. Naplno začne prebiehať v okamihu, keď odpadnutie – ktoré sa začalo ešte na začiatku dejín cirkvi – dosiahne svoj vrchol a odpadlické kresťanstvo sa znovu zjednotí. Kým nedôjde k tomuto zjednoteniu, pád Babylonu ešte nie je celkom pripravený.

Druhá fáza pádu Babylonu sa odohrá pri druhom príchode Ježiša Krista a vyústi v jeho definitívnej porážke. Ján hovorí, že vtedy sa „veľké mesto rozpadlo na tri časti a mestá národov padli“ (Zj 16,19). Bezbožná trojica nebude schopná obstať v prítomnosti Baránka (por. 1Moj 11,8). „Budú bojovať proti Baránkovi, ale Baránok nad nimi zvíťazí“ (Zj 17,14). Bezbožníci sa budú snažiť

skryť pred prítomnosťou Baránka (Zj 6,16). Nie je to útok Leva, čo spôsobí ich porážku, ale osoba a pôsobenie Baránka, ktorý bol zabitý pre naše hriechy. Baránok stelesňuje evanjelium a v tomto spore zvíťazí.

Záver

Babylon zatiaľ nepôsobí vo svete v celej svojej plnosti. Ako sme naznačili, proces odpadnutia sa začal už v ranej kresťanskej cirkvi a vyvrcholí krátko pred príchodom Ježiša Krista (2Tes 2,1–10). Dôležité je sledovať zmeny vo vzťahu medzi protestantmi a katolíckmi, najmä výrazné zosilnenie katolíckeho vplyvu v niektorých častiach sveta, a to dokonca aj vo vzťahu k nekresťanským náboženstvám. Svet sa rýchlo mení. Očakávame výraznejšie zmeny, najmä náboženského charakteru. Dovtedy máme plniť zverenú úlohu: zvestovať evanjelium Ježiša Krista ako jedinu cestu spásy a varovať svet pred udalosťami, ktoré nastanú v budúcnosti. „Možno by sme sa v istom ohľade mali menej vyjadrovať o rímskej moci a pápežstve a viac pripomínať to, čo napísali proroci a apoštolovia inšpirovaní Božím Duchom.“¹⁵

Otázky na zamyslenie a diskusiu

1. Aký je „babylonský“ spôsob myslenia a ako sa mu môžeme vo svojom vlastnom živote vyhnúť?
2. Prečo je posolstvo knihy Zjavenie o páde Babylonu dobrou správou pre tých, ktorí nasledujú Baránka?
3. Stále narážame na „falošné“ správy (*fake news*). Kniha Zjavenie odkazuje na „falošnú“ trojicu, ktorá sa snaží napodobňovať skutočnú Trojicu z Písma. Ako zabrániť tomu, aby nás táto „falošná“ trojica neoklamala?

¹⁵ Ellen G. White, *Counsels to Writers and Editors* (Nashville: Southern Pub. Assn., 1946), s. 265.

BOŽIE VAROVNÉ POSOLSTVO PLNÉ LÁSKY

POSOLSTVO TRETIEHO ANJELA

Boh prostredníctvom svojich poslov zvestuje večné evanjelium a vyzýva ľudí, aby sa k nemu vrátili. Vyjadruje tým hlboký záujem o hriešnych ľudí (posolstvo prvého anjela). Zároveň ich varuje pred falošným evanjeliom Babylonu (posolstvo druhého anjela).

Boh znovu prejavuje svoj záujem o človeka a varuje ľudstvo tak, že opisuje údel tých, ktorí si za svojho vodcu zvolili satana. Boh si praje, aby ho ľudia poslúchali a rozhodli sa byť verní Baránkovi. Posolstvo tretieho anjela opäť hovorí o poslednom súde a o tom, ako Baránok vyrieši vesmírny spor.

Musíme si vybrať

Na prvý pohľad sa zdá, že slová a obrazy použité v posolstve tretieho anjela (Zj 14,9–11) sú nezlučiteľné s kresťanským evanjeliom. Odhaliť skutočný zámer tohto posolstva je možné len z perspektívy Baránkovej obetavej lásky.

Vernosť

Posolstvo tretieho anjela sa zameriava na jednu z najdôležitejších otázok, s akými sa ľudia stretávajú: Komu prejavíť svoju vernosť? Na zemi prebieha konflikt medzi dvoma stranami. Neochota zvoliť si znamená zvoliť si zlú stranu. Existujú iba dve možnosti: Baránok alebo satan. V tomto spore neexistuje možnosť byť verný len sám sebe.

Myšlienka vernosti je nesmierne dôležitá, pretože naša vernosť odhaľuje identitu toho, komu dôverujeme. Naznačuje to aj zmienka o mene a znamení šelmy (Zj 14,9,11). Vernosť satanovi zanecháva v živote ľudí viditeľnú stopu. Prijat' meno šelmy znamená, že človek sa stotožní so satanovými cieľmi a ambíciami. Vlastne mu začne patriť. To, komu človek patrí, zreteľne vyjadruje znamenie šelmy. Viditeľný znak vernosti na ruke a čele všetkým ukazuje, že tento človek patrí satanovi (2Moj 13,9). Znamenie je totiž symbolom autority toho, komu prejavujeme svoju vernosť.

Keď budeme v dejinách odpadlickeho kresťanstva hľadať symbol autority, ktorý odhaľuje, komu sme v tomto spore verní, jednoznačne je to nedela. Neobstojí tvrdenie, že človek dostal moc a právo zmeniť Boží zákon. Božiu autoritu, ktorá ustanovila siedmy deň – sobotu – za deň odpočinku a bohoslužby, umlčal ľudský hlas, ktorý zmenil sobotu na nedelu. Hlavnú úlohu v záverečnom spore bude zohrávať Boží zákon. Všimnime si, ako text Zj 14,9 dáva do súvisu uctievanie a znamenie šelmy: „Ak sa niekto bude klaňať šelme... a prijme jej znak...“ Tieto dva prvky sa od seba nedajú oddeliť. Keďže nedela je dňom bohoslužby, prijat' ju znamená zároveň vyjadriť úctu. Súčasne sa tak prestupujú dve prikázania – prvé a štvrté. Nedela sa stáva falzifikátom soboty, ktorá je znamením Božej posväcujúcej autority.

Víno a oheň

Pri poslednom súde bezbožní zakúsia Boží hnev. Niektorí považujú otázku Božieho hnevu za ťažkú tému. Ján sa to snaží vysvetliť pomocou symbolov vína, ohňa a síry. Stará zmluva používa tieto obrazy na opis Božieho súdu nad jeho nepriateľmi (Jer 25,15–28; Ž 11,6; 1Moj 19,24). Ide o symbolický jazyk, pretože Boží hnev sa nedá doslova piť z pohára. V tomto prípade záleží od druhu vína, ktoré budú piť bezbožní, lebo práve symbol vína vyjadruje zmysel tohto prirovnania. Toto víno nebolo zriadené vodou (ako bývalo bežné), ale jeho opojnú silu znásobila prímies korenia (Zj 14,10). Bezbožníci okúsia Boží hnev nezriedený milosrdenstvom, pretože už nebude možnosť kajať sa (Zj 22,11).

Druhým symbolom je oheň a síra. Bezbožní budú mučení ohňom a sírou alebo „horiacou sírou“. Táto metafora porovnáva skúsenosť Božieho hnevu s bolesťou, ktorú človek pocíti, keď sa horiaca síra dotkne ľudského tela. Boží hnev prináša bolestivú skúsenosť. Obraz ohňa a síry je založený na tom, že čo oheň zničí, nie je možné nijako obnoviť; oheň to zničí natrvalo. Tento obraz chce vyjadriť myšlienku, že výsledkom Božieho hnevu bude konečný zánik bezbožných, ktorý sa nazýva druhá smrť (Zj 20,6.14). Oheň prináša trvalý zánik, pretože to, čo zhorí, navždy zanikne. Oheň horí dovtedy, kým všetko strávi (Iz 34,9.10; Júda 7). Keď bezbožní zomrú druhou smrťou, zahynú naveky.

Kristovo utrpenie

Bolestivá a definitívna smrť bezbožníkov je niečím, čo si nevieme predstaviť, lebo to ešte nikto nezakúsil. Jedinou výnimkou bol Ježiš Kristus, ktorý podstúpil druhú smrť preto, aby sme jej my mohli uniknúť.

Pri záverečnom súde nemusí nikto zomrieť druhou smrťou. Neexistuje na to žiadny oprávnený dôvod. Kristocentrický pohľad na záverečný súd

musíme spojiť so súdom Ježiša Krista na kríži. Na kríži vzal Ježiš na seba súd nad týmto svetom (Ján 12,31), ako obeť zvierat niesol hriechy sveta (Ján 1,29) a pil z kalicha Božieho súdu určeného hriešnemu ľudstvu (Ján 18,11), aby tí, ktorí ho vierou prijímajú ako Spasiteľa, nezahynuli, ale mali večný život (Ján 3,16). Ježiš na kríži prežil krst ohňom, keď povedal: „Som smädný“ (Ján 19,28). Na kríži trpelo spolu celé Božstvo. „Boh prežíval utrpenie svojho Syna rovnako, ako keby trpela celá božská Bytosť, aby mohol zmieriť svet so sebou.“¹⁶ Kristovi nepôsobilo neznesiteľnú bolesť v prvom rade telesné utrpenie, ale vedomie odlúčenia od Otca (Mat 27,46). Niečo podobné budú prežívať bezbožníci na konci súdu, pretože si uvedomia, že budú naveky odlúčení od Boha.

Záver

V spore medzi Bohom a satanom ide o vernosť. Božie varovanie zaznieva hrozivo, pretože situácia, v ktorej sa budú ľudia nachádzať, bude veľmi vážna. Otvorenosť tohto posolstva ukazuje, akú bolesť pociťuje Boh. Nechce, aby jeho stvorenie zahynulo.

Použitie výrazy v posolstve predstavujú varovný signál, ktorý ľudí nabáda, aby sa zastavili, pretože im bezprostredne hrozí smrteľné nebezpečenstvo. Boh spolu so Synom trpel na kríži, preto vie, o čo ide. Dnes sme Božími vyslancami my. Máme vyzývať ľudí, aby sa rozhodli pre Baránka, ktorý nás zmieril s Bohom.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

1. Prečo Písmo opisuje zničenie zlých a bezbožných ľudí tak pôsobivo?
2. Ako formuje naše chápanie súdu naša predstava o tom, aký je Boh? Čo môžeme urobiť, aby sme správne predstavili Boha ľuďom, ktorých desí obraz tvrdého a rozhnevaného Boha?
3. Ako čo najlepšie odovzdať informáciu o „Božom hneve“ v kontexte plánu spasenia?

¹⁶ Ellen G. White, *God's Amazing Grace* (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1973), s. 161.

PIATOK

POSLEDNÝ SÚD A LÁSKA K BOHU

POSOLSTVO TRETIEHO ANJELA

Posolstvo tretieho anjela varuje ľudí pred údelom bezbožníkov. Jeho cieľom je podnietiť ľudí k rozhodnutiu, aby sa postavili na stranu Baránka. Silné varovanie opisuje konečný cieľ záverečného súdu. Použité sú silné slová a pôsobivé obrazy: „bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjelmi a pred Baránkom“ (Zj 14,10).

Záverečný súd a kríž

Grécke sloveso *basanizo* (trýzniť, mučiť) vyvoláva predstavu, ktorá je v súčasnosti pre väčšinu ľudí odpudivá. Označuje intenzívnu fyzickú a duševnú bolesť, ktorú človek nijako nedokáže ovplyvniť (por. 2Pet 2,7.8). V Zjavení sa toto slovo používa na opis neznesiteľnej bolesti, ktorú pociťuje žena počas pôrodu (Zj 12,2). V prípade trestu nad bezbožníkmi je použitá pasívna forma budúceho času tohto slovesa – „budú mučení“. Otázkou je, kto alebo čo ich mučí. Aby sme našli odpoveď, budeme skúmať celý text a zamer tejto pasáže.

Pred Baránkom

Bezbožní ľudia sú mučení „pred svätými anjelmi a pred Baránkom“. Bezbožní teda prežívajú

nesmierne utrpenie v prítomnosti anjelov a Baránka. Obraz Ježiša spolu s anjelmi má svoj pôvod v starozmluvných textoch, ktoré predpovedajú príchod Boha v sprievode anjelov. Boh prichádza, aby súdil bezbožníkov a zachránil svoj ľud (5Moj 33,2; Zach 14,9). V Novej zmluve sa týmto obrazom opisuje viditeľný a slávny Kristov príchod. Keď Kristus príde druhýkrát, zjaví sa v sprievode svojich anjelov (Mat 16,27; 25,31.32; Mar 13,26.27). Bude to najslávnejší okamih dejín, keď Ježiša uvidí každý (Zj 1,7) a postaví sa pred neho (por. Zj 6,16.17). Zjavenie 14,10 však nehovorí o Ježišovom druhom príchode, keď ho uvidia iba tí, ktorí sú nažive. V tejto pasáži používa anjel obraz Kristovho druhého príchodu, aby nás informoval, že počas posledného súdu sa Kristus naposledy zjaví bezbožným ľuďom všetkých čias, i satanovi.

Baránok a kríž

Nemali by sme prehliadnuť, že tretí anjel sa vyjadruje veľmi presne. Bezbožní stoja pred Baránkom, nie pred Kráľom kráľov, dokonca ani pred Hospodinom. Keď zdvihnú zrak, uvidia Krista ako Božieho Baránka, ktorý na kríži ukázal Božiu nesmiernu

lásku voči všetkým. V Zjavení je obraz zabitého Baránka vizuálnym stvárnením evanjelia o spasení vierou v Ježiša, ktorý sa za nás obetoval na kríži (Zj 5,9). Obsahom večného evanjelia je Božia láska, ktorá sa vždy zameriava na druhých. Ježiš povedal: „A ja, keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe“ (Ján 12,32), niektorých na spasenie (Ján 3,14–15), ostatných na odsúdenie (Zj 14,10). Na Božom súde budú bezbožní a všetky zlé mocnosti svedkami najväčšieho prejavu Božej lásky v celej histórii vesmíru.

Pri pohľade na Baránka si bezbožní uvedomia, že Boh je skutočne spravodlivý a milujúci a že vesmírny konflikt nemožno ničím ospravedlniť.

Ellen Whiteová opisuje okamih, keď sa Kristov trón ukáže nad novým Jeruzalemom a „nad trónom sa zjaví kríž“.¹⁷ Napísala tiež, že „predstava Golgoty s jej tajomnou Obetou odsúdi hriešnikov.“¹⁸

Dochádzame k záveru, že bezbožných mučí zjavenie Božej lásky prostredníctvom Baránka. Táto láska v nich prebúdzá pocit viny. Vidia, akí v skutočnosti sú. Uvedomujú si, že sami sa naveky oddelili od úžasného Boha. Budú prežívať nevýslovnú bolesť. Právom môžeme povedať, že Božia láska zjavená v obetnej smrti Baránka naplní srdcia Božieho ľudu radosťou a vďačnosťou, no srdcia bezbožných intenzívnou bolesťou a vinou. Keby prijali dar spásy, ktorý im Boh prostredníctvom Baránka ponúkol, neboli by medzi odsúdenými. Keď sa Baránok takto zjaví bezbožným, vesmírny konflikt sa ukončí a nastane mier.

Súlad vo vesmíre

Najpresvedčivejším dôkazom, aký počas posledného súdu Boh predloží bezbožným, satanovi a jeho démonom, bude sebaobetavá láska, ktorá sa prejavila na kríži smrťou Baránka. Bude to jediný, ale celkom dostačujúci dôkaz. Jeho presvedčajúcu moc nemožno úplne pochopiť, lebo bude spojivom celého vesmíru po celú večnosť. Keď mocnosti zla uzrú túto „tajomnú Obet“, uvedomia si a vyznajú,

že Boh ich odsúdil spravodlivo. Zaslужujú si smrť, pretože to bola ich voľba. Ján očakával tento okamih, keď napísal: „A všetko tvorstvo na nebi, na zemi, pod zemou i na mori a všetko, čo je v nich, som počul volať: Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie, česť, sláva a vláda na veky vekov“ (Zj 5,13; por. Júda 14.15). Celý vesmír jednohlasne vyzná, že „Ježiš Kristus je Pán“ (Fil 2,11). Záverečný oheň očistí vesmír od mocností zla a ich pôsobenia. Potom „som videl nové nebo a novú zem“ (Zj 21,1).

Záver

Láska tvorí rámec vesmírneho sporu. Pred vznikom hriechu vládla vo vesmíre dokonalá harmónia lásky. Skôr, než sa konflikt skončí, láska znovu uvedie všetko do dokonalej harmónie. Jadrom posolstva troch anjelov je tento úžasný vesmírny príbeh lásky.

Súčasťou prípravy na Kristov návrat je oboznámiť s ním celý svet. Cirkev musí vyvinúť úsilie, aby každý bod svojho učenia (najmä učenie o budúcich udalostiach) a všetky svoje aktivity podriadila večnému evanjeliu o spasení skrze vieru v Baránka (por. Zj 14,12). To je Božie posolstvo pre tento svet, ktoré sa má stať súčasťou našich slov a činov.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

1. Ako môžeme iným čo najlepšie predstaviť Božiu lásku a spravodlivosť?
2. Zamyslite sa nad vetou z dnešnej prednášky: „Láska tvorí rámec vesmírneho sporu.“ Ako táto myšlienka ovplyvňuje naše každodenné spoločenstvo s Ježišom?
3. Ako môžeme novej generácii adventistov čo najlepšie odovzdať dobrú správu obsiahnutú v posolstve troch anjelov?

¹⁷ Ellen G. Whiteová, *Velký spor vekov*, s. 477 (GC 666).

¹⁸ Ellen G. Whiteová, *Cesta lásky*, s. 33 (DA 58).

SOBOTA

POSOLSTVO TROCH ANJELOV

VÝCHODISKO POSTOJA V DOBE KONCA

„Videla som spoločenstvo ľudí, ktorí stáli pevne a dávali pozor, aby ich vieru nenarušili nestáli členovia spoločenstva. Boh ich konanie schvaloval. Videla som posolstvo v troch krokoch – posolstvo prvého, druhého a tretieho anjela. Anjel, ktorý ma sprevádzal, mi povedal: ‘Beda tomu, kto by odstránil alebo zmenil hoci len najmenšiu časť týchto posolstiev. Je veľmi dôležité správne ich pochopiť, pretože budúci údel ľudí závisí od toho, či ich prijímú.’ Znovu mi pripomenul tieto posolstvá. Pritom som si uvedomila, čím všetkým musel Boží ľud prejsť. Všetko pochopil za cenu veľkého utrpenia a vážnych sporov. Boh ho viedol krok za krokom a postavil na pevný a nemenný základ. Videla som, ako ľudia prichádzajú a skúmajú tento základ. Niektorí sa naň s radosťou postavili, kým iní na ňom začali vyhľadávať chyby. Vyjadрили sa,

že by sa mal vylepšiť, aby bol dokonalejší; potom aj tí, čo na ňom stoja, budú vraj oveľa šťastnejší. Ďalší tento základ odmietli a vyhlásili, že je úplne zlý. Napriek tomu sa na tento základ postavila väčšina veriacich. Upozorňovali tých, ktorí mali výhrady a základ odmietli, že základ položil samotný Boh ako Majster celej stavby a vlastne tak bojujú proti nemu. Pochybovačom pripomenuli, akým úžasným spôsobom Boh konal svoje dielo a že to bol práve on, kto ich postavil na tento základ. Potom zdvihli svoj zrak k nebu a hlasno oslavovali Boha. To zapôsobilo na niektorých z tých, ktorí vyhľadávali chyby, a s pokorou základ prijali.

Potom sa moja pozornosť sústredila na zvestovanie Kristovho prvého príchodu. Boh poslal Jána, aby v duchu a v moci proroka Eliáša pripravil Ježišovi cestu. Tí, čo Jánovo svedectvo odmietli,

nemali žiadny úžitok ani z toho, čo učil Ježiš. Keď odmietli predpoveď o jeho príchode, zabránilo im to prijať ten najsilnejší dôkaz, že Ježiš je Mesiáš. Satan ďalej viedol ľudí, ktorí odmietli Jánovo posolstvo, takže nakoniec zavrhlí a ukrižovali Krista. To spôsobilo, že na Turíce neprijali požehnanie, ktoré by im ukázalo cestu do nebeskej svätyně. Roztrhnutie chrámovej opony znamenalo koniec platnosti židovských obetí a obradov. Ježiš priniesol najväčšiu a dokonalú obeť. Duch Svätý, ktorý na Turíce zostúpil, upriamil myseľ učeníkov z pozemskej svätyně na nebeskú svätýňu, kam Ježiš vstúpil s vlastnou krvou. Vďaka tomu mali učeníci prospech z jeho obeti zmierenia.

Židia však zostali v temnote. Prišli o svetlo, ktoré im mohlo osvietiť plán spasenia. Stále verili svojim obradom a obetiam, ktoré už boli zbytočné. Úlohu pozemskej svätyně prevzala svätýňa v nebi. Oni však o tejto zmene nevedeli, preto nemohli mať prospech z Kristovej prostredníckej služby vo svätyni.

Mnohí s hrôzou sledujú, ako Židia odmietli a ukrižovali Krista. Keď čítajú príbehy o tom, akú hanbu a utrpenie na kríži prežíval, sú presvedčení, že Ježiša milujú tak veľmi, že by ho nezapreli ako Peter, ani by ho neukrižovali ako Židia. Ale Boh, ktorý vidí do srdc všetkých ľudí, ich podrobil skúške, či naozaj milujú Ježiša tak, ako tvrdia. Ciele nebo s najhlbším záujmom sledovalo, či prijímú posolstvo prvého anjela. Mnohí z tých, ktorí tvrdili, že milujú Ježiša – a dokonca pri čítaní príbehu o jeho ukrižovaní mali slzy v očiach –, sa správe o jeho príchode začali vysmievať. Namiesto toho, aby správu s radosťou prijali, vyhlásili ju za klam. Začali nenávidieť tých, ktorí sa tešili na Kristov príchod, a vyhánali ich zo svojich zborov. Tým, ktorí odmietli prvé posolstvo, nemohlo pomôcť ani druhé posolstvo a nepomohlo im ani polnočné volanie, ktoré ich malo pripraviť na to, aby spolu s Ježišom vierou vstúpili do najsvätejšej časti nebeskej svätyně. To, že odmietli dve predchádzajúce posolstvá, natoľko obmedzilo ich schopnosť pochopiť posolstvá, že im nič nehovorilo ani posolstvo tretieho anjela, ktoré ukazuje cestu do svätyně svätých.

Videla som, že ako Židia ukrižovali Ježiša, aj formálni veriaci v rôznych cirkvách ukrižovali tieto posolstvá. Preto nepoznajú cestu do svätyně svätých a nemôžu mať úžitok ani z Ježišovej príhovornej služby, ktorú tam koná. Podobne ako Židia, ktorí prinášali zbytočné obete, aj oni vysielajú márne modlitby do svätyně, ktorú už Ježiš opustil. Satan sa raduje z tohto klamu, pretvára sa na anjela svetla a týchto formálnych kresťanov láka k sebe.

Používa pri tom svoju moc, znamenia a falošné zázraky. Tým sa snaží udržať ich vo svojej pasci. Niektorých zvádza tak, iných podvádza onak. Ovplyvňuje ľudí rôznymi bludmi. Niektorí v obavách odmietajú jeden klam, no ten ďalší hneď prijímú. Ďalších ľudí oklame pomocou špiritizmu. Satan prichádza ako anjel svetla a svoj vplyv na zemi šíri pomocou falošného oživenia. Cirkvi sú nadšené a domnievajú sa, že v nich mocne pôsobí Boh; no je to dielo iného ducha. Keď vzrušenie pomine, svet a cirkve sú v horšom stave, než v akom boli predtým.

Videla som, že Boh má medzi formálnymi adventistami a v odpadlických cirkvách svoje úprimné deti a skôr, než na svet dopadnú posledné rany, povolá z týchto cirkví ľudí aj kazateľov, ktorí ochotne prijímú pravdu. Satan to vie. Preto pred hlasnou výzvou tretieho anjela vyvolá v týchto náboženských spoločenstvách duchovné nadšenie, aby si tí, ktorí odmietli pravdu, mysleli, že Boh je s nimi. Chce oklamať úprimných ľudí a presvedčiť ich, že Boh s ich cirkvou stále pracuje. No vďaka lúčom Božieho svetla všetci úprimní opustia odpadlickú cirkvi a pripoja sa k vernému ostatku.“ (Early Writings, s. 258–261)

„Zvestovanie posolstva prvého, druhého a tretieho anjela sa začalo na základe inšpirovaného Slova. Z týchto posolstiev nesmie byť odstránený ani najmenší detail. Nikto z ľudí nedostal právomoc zmeniť obsah týchto posolstiev a tvrdiť, že Nová zmluva nahradila Starú zmluvu. Stará zmluva je evanjelium v predobrazoch a symboloch. Nová zmluva tvorí základ. Obidve sú rovnako dôležité. Ježiš učil zo Starej zmluvy a tieto naučenia vôbec nestratili svoju moc.

Prvé a druhé posolstvo zaznelo v rokoch 1843 a 1844. Teraz predstavujeme tretie posolstvo. Je však potrebné stále zvestovať všetky tri posolstvá. Dnes, rovnako ako v minulosti, je dôležité pripomínať ľuďom posolstvá troch anjelov. Máme ich zvestovať písanou a ústnou formou, zdôrazňovať ich poradie a vysvetľovať proroctvá, ktoré nás vedú k posolstvu tretieho anjela. Tretie posolstvo nemôžeme hlásať bez prvého a druhého. Tieto posolstvá máme svetu odovzdávať v knihách i rozhovoroch. Predstavujú totiž líniu prorockých dejín – odhaľujú, čo sa udialo v minulosti a čo sa stane v budúcnosti...

Je našou úlohou zvestovať Božie prikázania a svedectvo Ježiša Krista. Svet musí počuť výzvu: „Priprav sa na stretnutie so svojim Bohom“ (Am 4,12). Táto výzva platí aj osobne pre každého z nás. Nabáda nás, aby sme odložili všetko, čo nás zaťažuje, každý hriech, ktorý sa nás nechce vzdať. Moji spoluveriaci, našou úlohou je vziať na seba Kristovo jarmo. Uistíme sa, že náš dom je postavený na skale. Nedovoľme, aby bol ohrozený náš večný život. Možno sa nedožijeme nebezpečných udalostí, ktoré sú pred nami. Nikto z nás si nemôže byť istý svojím životom. Nemali by sme preto stále bdieť a byť na stráži? Nemali by sme starostlivo skúmať sami seba a položiť si otázku: Aká večnosť ma čaká?

Každý človek by mal hľadať odpovede na tieto dôležité otázky: Mám obnovené srdce? Premenil Boh moje vnútro? Odpustil mi moje hriechy vierou v Ježiša Krista? Prežil som znovuzrodenie? Poslúchol som výzvu „Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom a nájdete odpočinutie pre svoje duše. Veď moje jarmo je príjemné a bremeno ľahké“ (Mat 11,29.30)? Považujem všetky veci za stratu v porovnaní s jedinečným poznaním Ježiša Krista? Cítim svoj záväzok veriť každému slovu, ktoré vychádza z Božích úst?“ (Manuscript 32, 1896 [pozri aj Manuscript Releases, zv. 17, s. 6–23]).

ELLEN GOULD WHITEOVÁ

Adventisti siedmeho dňa veria, že Ellen G. Whiteová (1827–1915) počas svojej vyše 70-ročnej verejnej služby slúžila biblickým darom proroctva.

Otázky na zamyslenie a diskusiu

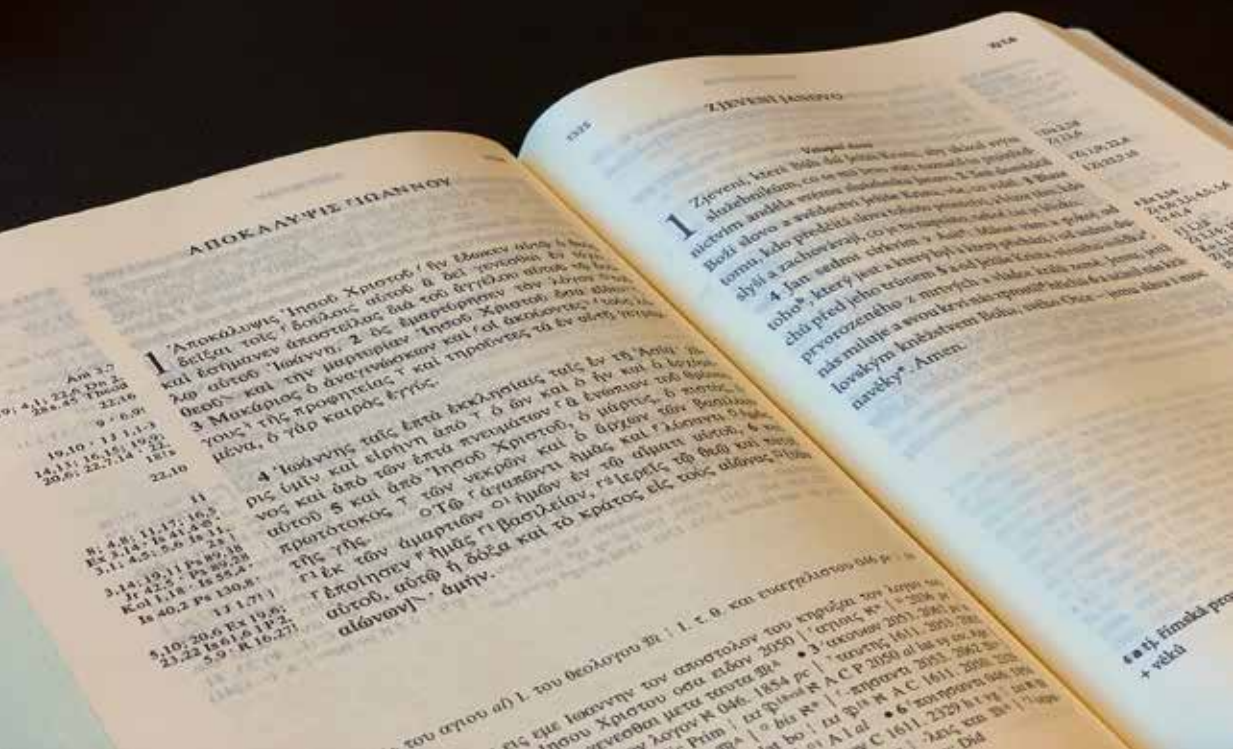
1. Čo sa môžeme naučiť od ľudí, ktorí zvestovali posolstvo o prvom príchode Ježiša? Prečo je to dôležité pre tých, ktorí očakávajú Ježišov druhý príchod?
2. Ako môžeme prostredníctvom posolstiev troch anjelov osloviť ľudí vo svojom okolí, ktorí možno nerozumejú biblickej pravde?

MODLITEBNÝ TÝŽDEŇ

=

VEK 13 AŽ 15 ROKOV

MILÍ KAMARÁTI,

som rád, že budeme spolu študovať tému tohtoročného modlitebného týždňa. Nie je ľahké, pretože nás zavedie do proročkej knihy Zjavenie. Som však presvedčený, že spolu to zvládneme. Verím, že štúdium bude zaujímavé aj pre vás. Podobne ako vaši rodičia, aj my budeme odhaľovať tajomstvá posolstva troch anjelov, ktoré naša cirkev už pri svojom vzniku prijala ako kľúčové posolstvo, ktorým nás Pán Boh poveril, aby sme ho zvestovali ľuďom okolo nás, napríklad aj vašim kamarátom a priateľom.

LUKÁŠ JUREČEK

Texty pre mladšie deti a tvorivé aktivity ku všetkým dňom nájdete na <https://dss.casd.sk/mt-s-detmi/>.

PRVÁ SOBOTA

KNIHA ZJAVENIE

AKO JEJ POROZUMIEŤ

„Zjavenie Ježiša Krista, ktoré mu dal Boh, aby svojim sluhom ukázal, čo sa má čoskoro stať... a od Ježiša Krista, verného svedka, prvorodeného z mŕtvych a vládca nad kráľmi zeme. Jemu, ktorý nás miluje, oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov a urobil nás kráľovstvom, kňazmi svojmu Bohu a Otcovi: Jemu sláva a moc na veky vekov. Amen“

Zjavenie 1,1–6

Už odmala som mal veľmi rád hádanky a šifry. Zvlášť pre tých z vás, ktorí ich máte tiež radi, bude kniha Zjavenie priam rajom. Možno si myslíte, že je to kniha, ktorá je ťažko pochopiteľná aj pre dospelých. Verím však, že s niekoľkými pomôckami sa do knihy začítate a bude pre vás nielen zaujímavá, ale najmä povzbudzujúca. Samotný názov prezrádza, že ide o zjavenie alebo odhalenie Ježiša Krista, najláskavejšej bytosti vo vesmíre. Jeho túžbou, rovnako ako túžbou Otca i Ducha Svätého, je záchrana človeka, teda konkrétne mňa i teba. Tak poďme na to!

POMÔCKA Č. 1:

Kniha Zjavenie je prorocká kniha. To znamená, že ide o literárny žáner, v ktorom je dôležitý detail – na rozdiel napríklad od podobenstiev, kde je dôležité poučenie a kde by nás pitvanie detailov doviedlo k úplným nezmyslom.

Tak napríklad podstatou pre vás dobre známeho podobenstva o desiatich pannách je myšlienka: „Bdejte teda, lebo nevíete dňa ani hodiny.“ (Mat 25,13) Ak by sme však hľadali význam každého detailu tohto podobenstva, mohli by sme dospieť k mylnej predstave, že Ducha Svätého, ktorého

symbolizuje olej, si možno niekde kúpiť a že je možné mať ho viac alebo menej.

Niečo podobné platí pri vtípoch. Mňa napríklad zaujal vtíp o levovi, ktorý naháňal kresťana. Keď už kresťan naozaj bežal z posledných síl, v zúfalstve zavolať na Pána Boha: „Kiežby sa aj z leva stal kresťan!“ A stal sa zázrak. Lev sa zastavil, kľakol si a poďakoval za jedlo. Detaily sú tu len preto, aby nás priviedli k pointe. V prococtve je to naopak – detail je nesmierne dôležitý. Práve jeho odhalenie nám často pomôže nájsť pravé poučenie.

POMÔCKA Č. 2:

Prococtvo je reč symbolov. Zemepisné názvy, ľudia, mená, udalosti... Všetky tieto detaily majú zväčša symbolický význam. Skúsenosti Božieho ľudu v dejinách často symbolizujú určitú udalosť, ktorá sa spája s Božím ľudom v budúcnosti.

Takýto symbolický výklad priamo naznačuje napríklad prococtvo z 11. kapitoly knihy Zjavenie, kde čítame o „námestí veľkého mesta, ktoré sa duchovne volá Sodoma a Egypt...“ (Zjavenie 11,8). „Duchovne“ znamená, že nejde o konkrétne dávno zaniknuté mesto alebo štát, kam by sme sa mohli vybrať na dovolenku, ale o spoločenstvo ľudí, ktorí sa správajú ako obyvatelia Sodomy či Egypta. Sú to ľudia, ktorí pohŕdajú Bohom a jeho radami; sú to Boží nepriatelia, čo utláčajú Boží ľud, podobne ako faraón za čias Mojžiša. Ako však zistíš, čo znamená daný symbol? Pomôže nám ďalšia pomôcka.

POMÔCKA Č. 3:

Celkom jednoducho by sme to vyjadrili tak, že Biblia sa vysvetľuje sama. Najlepšie bude, keď uvediem nejaký príklad. V štvrtej kapitole knihy Zjavenie čítame o dúhe. „Hneď som bol vo vytržení ducha, a hľa, na

nebi stál trón a na tróne niekto sedel. Podobal sa kameňu jaspisu a karneolu. Nad trónom sa klenula dúha na pohľad podobná smaragdu.“ (Zjavenie 4,2.3) Z kontextu môžeme vyvodíť, že trón, o ktorom sa tu hovorí, je trón samotného Pána Boha. Čo teda znamená, že Boží trón je obklopený dúhou?

Pomôcť nám môže konkordancia – slovník výrazov, ktoré sa vyskytujú v Biblii. Alebo môžeme použiť aplikáciu v počítači či mobile a nechať si vyhľadať všetky miesta, kde sa dané slovo – v našom prípade „dúha“ – v Biblii vyskytuje. Zistíme, že aj prorok Ezechiel spája dúhu so žiarou Hospodinovej slávy (Ezechiel 1,28). Ale odkazy nás privedú najmä k príbehu o potope. Vtedy Pán Boh uzavrel s človekom zvláštnu zmluvu: „Uzavráram s vami svoju zmluvu, že voda potopy už nezničí nijakého živého tvora a nebude už potopy, ktorá by zničila zem. Boh povedal: Toto je znamením zmluvy, ktorú uzatváram medzi mnou a vami a všetkými živými tvormi, čo sú s vami, pre všetky budúce pokolenia: Svoju dúhu som položil na oblak, aby bola znamením zmluvy medzi mnou a zemou. Kedykoľvek nahromadím mračná nad zemou a na oblaku sa ukáže dúha, rozpomeniem sa na svoju zmluvu medzi mnou a vami...“ (1 Mojžišova 9,11–15).

Nie je to úžasné? Ako keby nám týmto symbolom dúhy okolo svojho trónu chcel Boh povedať, že sa nemusíme báť, žeby niekedy zabudol na svoju zmluvu s nami. Dúha nad jeho trónom je symbolom milosrdenstva a záujmu o človeka. Pri dôkladnom skúmaní rýchlo zistíte, že mnoho symbolov z knihy Zjavenie nás bude odkazovať na príbehy Starej zmluvy. Začnete vnímať zaujímavé súvislosti. Čoskoro pochopíte, že celá Biblia je vlastne jeden veľký príbeh záchranu človeka.

Na jednu vec si však dávajte pozor. Niekedy môže mať jeden symbol aj niekoľko

významov. Preto potrebujeme poznať pomôcku číslo štyri. Jednou vetou by som ju sformuloval asi takto: Treba premýšľať!

POMÔCKA Č.4:

Boh je najmúdrejšia bytosť vo vesmíre. Preto je prirodzené, že aj jeho list – Biblia – bude logický a zmysluplný. Ak sa vám bude zdať, že ste dospeli k nejakému čudnému záveru, je potrebné premýšľať, pátrať a študovať ďalej, kým všetko pekne zapadne do logických súvislostí.

Ak vás napríklad nadchlo pátranie po význame symbolov v knihe Zjavenie, môžete naraziť aj na takýto povzbudzujúci text: „A jeden zo starších mi povedal: Neplač! Hľa, zvíťazil lev z Júdovho kmeňa, Dávidov výhonok, aby otvoril knihu a jej sedem pečatí.“ (Zjavenie 5,5)

Začnete teda intenzívne hľadať, kto môže byť oným levom, až narazíte na verš z Prvého Petrovho listu: „Bud’te triezvi, bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zhltol.“ (Prvý Petrov list 5,8) Bude tým levom azda satan? Bolo by veľmi divné, keby bol satan oslavovaný v nebi ako víťaz... Navyše už samotný verš nás vedie k tomu, aby sme hľadali v rodokmeni Júdu a Dávida.

Pozorným štúdiom napokon dospejeme k tomu, že jediný, kto môže otvoriť knihu, je „víťaz z kríža“ – Ježiš Kristus. Symbol leva má v Biblii niekoľko významov. Jeden odkazuje na Krista, iný na satana alebo v knihe Daniel na Babylonskú ríšu. Preto je potrebné vždy všetko, čo zistíte, dať do širších súvislostí a stále znovu overovať, či to ako celok dáva zmysel.

POMÔCKA Č.5:

A nakoniec to najdôležitejšie. Pri jednej slávnostnej príležitosti sa rozhodli oceniť

celoživotné dielo úspešného básnika. Skôr než ho pozvali na pódium, aby túto mimoriadnu cenu prevzal, vystúpilo niekoľko vedcov z oblasti literatúry, aby publiku vo svojich príspevkoch predstavili genialitu tohto básnika. Farbisto opisovali hlboký zmysel jeho poetických obrazov a skrytý význam jednotlivých veršov. Nakoniec prišiel k mikrofónu samotný básnik. Svoju ďakovnú reč začal slovami: „Viete, je to zaujímavé, ale to, o čom ste pred chvíľou hovorili, mi pri písaní mojich veršov nikdy nenapadlo.“

Ak chceme správne pochopiť ktorýkoľvek text, najlepšie urobíme, ak sa spýtame autora. Ak chceme správne porozumieť Božiemu slovu, najdôležitejšia je modlitba. Pokorná, ozajstná a úprimná prosba o to, aby nás Duch Svätý, autor textu (Druhý Petrov list 1,21), viedol pri hľadaní pravého významu jeho slov. Som presvedčený, že keď to skúsíte (aj keď možno nebudete hneď úplne všetkému rozumieť), prežijete zvláštny dotyk Božieho slova – pocit „šťastia“ (blahoslavenstva), ktoré Pán Boh hneď v úvode knihy Zjavenie sľubuje: „Blahoslavený je, kto číta, aj tí, čo počúvajú slová proctva a zachovávajú, čo je v ňom napísané. Lebo určený čas je blízko!“ (Zjavenie 1,3)

VÝZVA:

Čo tak vziať do ruky konkordanciu, biblický slovník alebo nejakú mobilnú aplikáciu s vyhľadávaním v Biblii a vyskúšať to? Navrhujem napríklad symboly, ktorými je opísaný Ježiš v Zjavení 1,12–16. Cieľom nie je porozumieť hneď všetkému, ale rozmyšľať nad symbolmi.

A ak chcete, môžete mi svoje postrehy poslať na e-mail: ljurecek@casd.cz. Veľmi rád si ich prečítam..

NEDEĽA

POSOLSTVO PRVÉHO ANJELA

1. ČASŤ – VEČNÉ EVANJELIUM

„Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu.“

Zjavenie 14,6

Neviem, ako je to v škole dnes, ale nás sa už od prvej triedy každý rok pravidelne pýtali, čím chceme byť. V prvej triede väčšina z nás chalanov túžila byť smetiarmi alebo kozmonautmi. Smetiarmi samozrejme preto, aby sme sa mohli vozíť vzadu v aute. Ja som sa vtedy priklonil ku kozmonautike. Ale hneď v druhej triede som hrdo vyhlásil, že chcem byť misionárom. Súdružku učiteľku som tým priviedol do menších rozpakov. Hneď sa totiž ozvala jedna spolužiačka, že nevie, čo je to za povolanie. A tak komunisticky a protinábožensky orientovaná súdružka učiteľka musela vysvetľovať, že chcem ľuďom zvestovať „evanjelium“.

„Evanjelium“ v preklade znamená „dobrá správa“. Ale to už určite viete. Je to dobrá správa o Bohu, ktorý sa stal človekom, aby dobrovoľne vzal na seba vinu ľudstva a zomrel za človeka, ktorý túto obeť nebude schopný nikdy doceniť ani úplne pochopiť.

Je to príbeh o neuveriteľnej a nepochopiteľnej láske, ktorá, keď sa dotkne ľudského srdca, vyvolá v ňom túžbu šíriť ju ďalej. A túto túžbu nemožno potlačiť.

Dokazujú to príbehy tisícok misionárov. Mnohí z nich sa stali hrdinami môjho detstva. Veľkým vzorom mi bol David Livingstone, muž, ktorý neúnavne putoval po nehostinnom vnútrozemí afrického kontinentu. Chcel pripraviť cestu pre šírenie Božieho slova medzi domorodými kmeňmi a zastaviť hroznú prax otokárov, ktorí po sebe nechávali bolesť a spúšť. Obdivoval som ho pre jeho hlbokú vieru a nadšenie pre službu Bohu. Kvôli svojej práci bol ochotný vzdať sa pohodlia, obetovať finančné prostriedky, rodinu, zdravie, vlastne všetko. Aj jeho najbližší sa museli zriecť mnohých vecí. Miloval som knihu *Když džungle volá*, ktorá opisuje misijnú prácu medzi juhoamerickými Indiánmi. Stále znovu som počúval magnetofónové

nahrávky s príbehmi adventistických misionárov, ktoré sme mali doma.

MISIE CIRKVI ADVENTISTOV SIDMEHO DŇA

Keď sa pôvodné hnutie v roku 1863 zmenilo na Cirkev adventistov siedmeho dňa, boli to veľmi skromné začiatky. Vtedajšiu Generálnu konferenciu tvorilo len 125 zborov a približne 3 500 členov na území Spojených štátov amerických. Táto mladá cirkev však venovala veľké úsilie tomu, aby porozumela knihe Zjavenie. Členovia cirkvi postupne pochopili, že práve ich Boh povolal za svojich poslov – tak totiž môžeme preložiť slovo „anjel“. Celému svetu majú zvestovať naliehavé posolstvo troch anjelov zo 14. kapitoly knihy Zjavenie. Uvedomili si, že Boh chce, aby sa ponuka záchrany skrze vieru a odovzdanie Kristovi dostala ku „každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu“ a že Boh v tom chce spolupracovať s človekom, teda s nami.

A tak vyšli do sveta prví adventistickí misionári. Z Kalifornie vyplávala v roku 1868 misijná loď na tichomorské ostrovy Pitcairn, Fidži, Samoa, Tahiti a ďalšie ostrovy; dokonca aj tam, kde sa ešte stále praktizoval kanibalizmus. Úspech striedal neúspech. Misionári boli často v ohrození života. Na Cookových ostrovoch a Nových Hebridách (dnes Vanuatu) niekoľkí evanjelisti obetovali Bohu svoj život. Napriek tomu nadšenie slúžiť Bohu a šíriť nádej neustávalo.

Prvým oficiálnym misionárom vyslaným do Európy bol John Nevins Andrews. Do Švajčiarska prišiel v roku 1874. Stalo sa tak na základe odporúčacích listov ľudí, ktorí sa s učením adventistov siedmeho dňa už stretli. Zaslúžil sa o to Michal Belina Czechowsky,

ktorý sa v roku 1864 vydal na vlastnú päsť do Európy. Pôsobil najprv v Taliansku a potom vo Švajčiarsku.

Po ročnom pôsobení misionárov v Austrálii vznikol v roku 1886 zbor v Melbourne. V tom istom roku sa adventizmus dostal aj do Južnej Ameriky, konkrétne do Argentíny. O rok neskôr sa prví adventisti vydali aj na africký kontinent. Vďaka európskym kolóniám sa v priebehu desiatich rokov misijné dielo rozšírilo na územie dnešných štátov Zimbabwe, Zambia, Malawi, Tanzánia, Rwanda, Burundi, Južná Afrika a Lesotha.

Dnes (podľa posledných štatistík z roku 2019 a 2020) má Cirkev adventistov siedmeho dňa na celom svete 92 186 zborov, ktoré navštevuje približne 22 miliónov členov. Každý deň je (priemerne) založených 6 alebo 7 nových zborov a pokrstených okolo 3 500 ľudí, čo znamená 2 až 3 krsty za minútu. Ako cirkev oficiálne pôsobíme v 212 z 235 štátov sveta uznávaných Organizáciou Spojených národov, čo je mimochodom viac krajín, než v ktorých má svoje pobočky americký McDonald.

Ako cirkev spravujeme vyše 8 500 škôl a vzdelávacích inštitúcií, vyše 500 nemocníc a sanatórií a približne 150 domovov pre seniorov či siroty. Vlastníme okolo 60 nakladateľstiev a pod hlavičkou HopeTV či AWR sieť internetových, televíznych a rozhlasových staníc, čo je dnes pre misiu zvlášť dôležité. To všetko vnímam ako veľké Božie požehnanie a naplnenie Božích zaslúbení. V minulosti sme prijali Božie povolanie a Boh nám dáva príležitosti tešiť sa zo spolupráce s ním.

POSLANIE PRE DNEŠNÝ DEŇ

Naša cirkev však nerastie všade. Európa, založená na kresťanských základoch, sa

pozvoľna vzdáva svojej duchovnej minulosti. V roku 1950, dva roky po komunistickom prevrate, sa vo vtedajšom Československu hlásilo ku kresťanskej viere takmer 90 % obyvateľov.

Dnes je situácia iná. Preto mi napadá otázka: Ako môžem (ja alebo ty) v týchto dňoch naplniť Božie povolanie zvestovať evanjelium, aj keď mám možno „len“ trinásť?

Raz dala teta učiteľka v sobotnej škole deťom za domácu úlohu napísať, čo by chceli v živote dokázať. Jeden chlapec, pomenujme ho napríklad Janko, si sadol večer k stolu a začal písať: „Rád by som sa stal odvážnym misionárom v dažďových pralesoch Amazonky, zdolával divoké rieky plné aligátorov a prinášal posolstvo o Pánovi Ježišovi domorodým kmeňom, ktoré sa ešte dnes skrývajú v hlbokých a nedostupných pralesoch...“ Zrazu sa z kuchyne ozvala mamička: „Janko, minuli sa mi vajíčka. Rada by som ešte dnes upiekla bábovku. Skočil by si mi kúpiť desať vajíčok do večierky? Prosím ňa.“ Janko otrávene zdvihol hlavu, pozrel von oknom a povedal: „Ale mami, nevidíš, že vonku prší?“

Možno sa nám niekedy zdá, že doma je to málo dobrodružné a že Boh od nás chce niečo „veľké“ – byť misionárom v Indii alebo Číne – to by bolo pravé hrdinstvo! Som však

presvedčený, že najväčšie misijné výzvy nás čakajú práve doma, tam, kde nás poznajú najlepšie, kde môžeme svedčiť o Božej moci nielen slovami, ale aj zdanlivo obyčajnými maličkosťami, akými sú úsmev, láskavé slovo, čestné správanie, schopnosť ospravedlniť sa a uznať si chybu..., jednoducho všetkým, v čom môžu ľudia okolo nás vidieť Kristovo posolstvo.

Nemusíte sa báť ani hanbiť. Nikdy na to nebudete sami. Keď Pán Boh povoláva, sľubuje aj svoju podporu a prítomnosť. „Ježiš pristúpil a povedal im: Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. Chodte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstíte ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“ (Matúš 28,18–20)

VÝZVA

Premýšľaj o tom, koho vo svojom okolí môžeš pozvať napríklad na tábor, schôdzku Pathfinder alebo na bohoslužbu do zboru. Začni sa modliť za konkrétneho človeka, aby ti dal Boh príležitosť povedať mu o jeho láske. Každé ráno sa modli za príležitosti byť požehnaním pre iných, za to, aby ňa Boh použil podľa svojej vôle.

Manželia Cottovi boli misionármi u Davisových Indánov

PONDELOK

POSOLSTVO PRVÉHO ANJELA

2. ČASŤ = BOJTE SA BOHA

„Volal mohutným hlasom: ‚Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňajte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.‘“

Zjavenie 14,7

Spomínam si na príbeh, ktorý ma pobavil. Rozpráva o mužovi, ktorý si často skracoval cestu z krčmy domov cez temný cintorín. Raz bola zvlášť tmavá noc a náš „hrdina“ mal v sebe niekoľko pív. Nevšimol čerstvo vykopaný hrob a spadol doň. To mu pomohlo aspoň trochu vytriezvieť. Začal usilovne

rozmýšľať, ako sa vyškríabať hore. Skúšal vyskočiť a chytiť sa trávy, ale vždy sa šmykol dolu. Napadlo mu vyhĺbiť v stene hrobu akýsi rebrík, ale pôda sa mrvila a on spadol a narazil si kostrč. Asi po dvadsiatich minútach snaženia sa za ním ozval hlas: „Nemá to cenu, ja som to tiež skúšal.“ Intenzívny

pocit strachu z predstavy, že sa mu prihovrila mŕtvola, ho tak vybičoval, že jedným vyšvihnutím vyskočil z hrobu. Strach dokáže veľa. Aby som celú situáciu vysvetlil – nebola to mŕtvola, kto prehovoril. Po hodiny pred ním spadol do hrobu iný človek, ktorý si tiež chcel skrátiť cestu z krčmy.

Strach je veľmi silná motivácia. Pod vplyvom strachu dokáže človek robiť neuveriteľné veci a dať Bohu veľké sľuby.

Asi preto opisovali obyčajným veriacim v stredoveku pekelné muky v tých najdrastickejších farbách. Keď nebudete poslúchať Boha, pomstí sa vám. Ale je Boh nazaj taký? Ako rozumieť posolstvu anjela vo výzve: „Bojte sa Boha... lebo prišla hodina jeho súdu...“?

V Biblii je podobenstvo o „ovciach a capoch“. „Keď príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, vtedy zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy. On oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví napravo a capov naľavo. Potom kráľ povie tým po pravicu: „Podťe, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od založenia sveta... Potom povie aj tým po ľavici: „Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, ktorý je pripravený diablovej a jeho anjelom...“ (Matúš 25,31–46)

Vždy, keď som v detstve čítal toto podobenstvo, veľmi živo som si všetko predstavoval. Hovoril som si, že tí po ľavici sa určite budú chcieť dostať medzi tých napravo, ale anjeli im v tom zabránia. Vo svojej fantázii som videl, ako ľudia prebiehajú z jednej strany na druhú a bijú sa s anjelmi. Dokonca som si predstavoval, ako ich anjeli budú fahať za vlasy späť. Jednoducho dramatická scéna. Dnes sa nad tým už len pousmiejem. Nielen pre naivnú predstavu, ako ľudia

zápasia s anjelmi, ale hlavne preto, že atmosféru Kristovho príchodu som pochopil úplne inak.

Dnes ako kazateľ vidím tieto dve skupiny ľudí v okamihu Božieho súdu úplne inak.

1. SKUPINA: TI, KTORÍ SA NA KRISTA TEŠIA

Za jedného z najväčších hrdinov Biblie považujem apoštola Petra. A to nielen pre jeho vodcovské schopnosti, ale predovšetkým pre jeden charakterový črtu, ktorá sa najviac prejavila v nedeľu ráno po Kristovom ukrižovaní. „V prvý deň po sobote, včasráno, keď bola ešte tma, prišla k hrobu Mária Magdaléna a videla, že kameň je od hrobu odvalený. Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k druhému učeníkovi, ktorého mal Ježiš rád, a povedala im: Vzali Pána z hrobu a nevieme, kam ho položili. Peter a ten druhý učeník šli k hrobu. Bežali obaja spolu...“ (Ján 20,1–4)

Kde je Peter v nedeľu ráno? Medzi učeníkmi? Nehanbil sa medzi nich prísť po tom, čo zaprel Ježiša a zaprisahal sa, že ho nepozná? Kde na to vzal odvahu? Ako si „dovolil“ ako prvý (spolu s Jánom) bežať ku Kristovmu hrobu? Vari sa nebojí Kristovho hnevu? Nemal by pred Krista predstúpiť ako posledný zo všetkých? Nie!!! Peter Ježiša poznal a napriek svojim chybám a slabostiam ho nesmierne miloval. Správa o prázdnom hrobe v ňom vyvolala túžbu zistiť, čo sa stalo s milovaným učiteľom. V tej chvíli sa jeho myseľ nesústredila na neho a jeho chyby, ale na to, že Kristus nie je v hrobe. Ježiš a jeho údel bolo to jediné, čo ho teraz zaujímalo.

Niečo podobné prežíval aj neslávne preslávený vrchný colník Zachej. Keď ho Kristus oslovil a chcel s ním stráviť čas, „chyto

zliezol a s radosťou ho prijal“ (Lukáš 19,6). Nedbal na reči ľudí, ktorí stáli okolo. Neriešil ani to, či je toho hoden. Rýchlo zliezol dolu a plný radosti z Ježišovho prijatia a prítomnosti ho odviedol do svojho domu. Mohol by som pokračovať ďalšími a ďalšími príkladmi.

Okamih druhého príchodu sa tak v mojej mysli premenil na najkrajšiu udalosť dejín. Bude to okamih, keď ľudia milujúci Boha nebudú myslieť na seba, na svoje chyby a svoju minulosť, ale ich srdce bude naplnené túžbou rozbehnúť sa a padnúť prichádzajúcemu Kristovi do náručia. Ved' práve nastal okamih, o ktorom toľko snivali. Ježiš a jeho blízkosť zaženie všetky ostatné myšlienky. Celá myseľ sa upne na Krista. Všetky emócie ovládne radosť a pocit šťastia.

2. SKUPINA: TI, KTORÍ MAJÚ STRACH

Ale bude tu aj druhá skupina ľudí, ktorí sa od tej prvej budú líšiť práve svojimi pocitmi: „Králi zeme, veľmoži, vojvodcovia, boháči, mocnári i všetci otroci aj slobodní sa ukryli do jaskýň a medzi bralá vrchov. A volali vrchom a bralám: Padnite na nás a ukryte nás pred tvárou Sediaceho na tróne a pred hnevom Baránka, lebo nadišiel veľký deň ich hnevu. A kto môže obstať?“ (Zjavenie 6,15–17)

Túto zvláštnu nesúrodú skupinu bohatých aj chudobných, mocných i otrokov spája len jedna vec: strach z prichádzajúceho Krista, z tej najláskavejšej bytosti vo vesmíre. Strach zo Stvoriteľa, ktorý za každého z nás obetoval život a bez ohľadu na mieru našich vín a hriechov nám ho opäť ponúka.

Ich problém spočíva v tom, že nepoznali Krista. Posudzujú ho podľa seba. Očakávajú, že bude konať tak, ako by sa zachovali

oni k svojim nepriateľom. Očakávajú takú krutú pomstu, že si radšej želajú smrť. Domnievam sa, že myslenie týchto ľudí je také pomýlené, že by sa v Božej blízkosti necítili dobre. Nebo by pre nich nebolo rajom. Ich srdce by bolo stále naplnené strachom. Preto sa splní ich želanie zomrieť. V tom je rozdiel aj medzi Judášom a Petrom. Keď si Peter uvedomil svoje zlyhanie, „vyšiel von a horoko zaplakal“ (Matúš 26,75). Nemal strach pokoriť sa pred Bohom a v Božej náruči opäť nájsť nádej. Jeho pocit hanby a zmaru premočila túžba po odpustení (na rozdiel od Judáša).

Mocné volanie „bojte sa Boha a vzdajte mu slávu“ nie je varovaním pred rozhnevaným a pomstychtivým všemocným Pánom vesmíru. Je to naliehavá výzva k pokore a na vyznanie vlastnej nedokonalosti. Je to pozvanie oslavovať Boha, ktorý výzvou na pokánie dokazuje svoju lásku k človeku. Posolstvo troch anjelov má jediný zámer: osloviť a zachrániť človeka skôr, než príde koniec.

VÝZVA:

Nájd si čas pre Boha a otvor mu svoje srdce. Nájd si aj miesto, kde môžeš byť sám. Povedz mu všetko – o čom rozmýšľaš, po čom túžiš, čo ťa trápi a z čoho máš radosť. Neboj sa byť úprimný. Neboj sa otvorene vyznať aj to, čo by sa Bohu možno nepáčilo. Úprimnosť je totiž nesmierne dôležitá pre budovanie dobrého vzťahu s kýmkoľvek – a najmä s Bohom, ktorý to aj tak vie. Úprimnosť je znakom dôvery, na ktorej možno budovať.

Nikdy však nezabudni, že hovoríš s Bohom, kráľom všetkého, ktorý nás presahuje nielen svojou nepredstaviteľnou mocou, ale aj hĺbkou lásky k nám.

UTOROK
POSOLSTVO
PRVÉHO
ANJELA
3. ČASŤ – STVORITEĽ

„Volal mohutným hlasom: ‚Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňajte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.“

Zjavenie 14,6

Posolstvo prvého anjela obsahuje ešte jednu nesmierne dôležitú myšlienku, ktorú nesmieme vynechať – predstavuje Pána Boha ako Stvoriteľa všetkého, čo je okolo nás. Nie je to ktovieako populárna téma v čase, keď všetci kladú veľký dôraz na slobodu jedinca. Prečo si to myslím? Pretože keď vás niekto stvoril, keď je niekto vašim autorom, patríte mu. Aj keď dostanete určitú mieru slobody, nesmiete zabudnúť, že ste boli stvorení. Je to vlastne o tom, aký zmysel má vaša existencia.

Možno aj preto kladie naša kultúra taký dôraz na evolúciu – teóriu, že človek je výsledkom náhodných prírodných procesov, pri ktorých všetko slabšie a nefunkčné zaniká a silnejšie prežíva a ďalej sa vyvíja. V tejto teórii má človek úplnú slobodu, a to dokonca aj v otázkach morálky, teda toho,

čo je a čo nie je správne. Môže sa diskutovať napríklad o tom, či je bezohľadnosť prejavom slabosti alebo sily osobnosti, alebo či striedanie životných partnerov v konečnom dôsledku neprispieva k pozitívnemu vývoju spoločnosti a klasická rodina nie je len historickým prežitkom. Možno si pomyslíte: „To je síce všetko pekné, ale čo s tým môžeme urobiť my, keď ešte nie sme dospelí a v škole nám evolúciu predstavujú ako vedecky overenú záležitosť?“

KTO MÁ PRAVDU?

Asi by som začal kľúčovou otázkou: Kto má vlastne pravdu? My, ktorí veríme v sedemdnové stvorenie, alebo tí, čo veria evolučnej teórii? Alebo azda tí, ktorí veria, že Boh všetko uviedol do pohybu a teraz to už „ide“ samo?

1. PREDSTAVY O BOHU

Zrejme je jasné, že pravdu máme my! Stačí sa pozrieť vôkol seba a sledovať akékoľvek stvorenie. Napríklad motýľa – jeho životný cyklus, úžasné detaily jeho orgánov, nádherné vyfarbenie krídel, ladný let... Mohlo niečo také nádherné a dokonalé vzniknúť náhodou? Toto som si často hovoril, ale len do okamihu, keď sa môj univerzitný profesor vrátil z expedície v oblasti rieky Amazonky. Pamätám si, ako vstúpil do laboratória a v ruke držal rámček s nádherným motýľom. Chcel sa nám pochváliť svojím najvzácnejším úlovkom. Vyhlásil: „Pozrite sa. Mohol niečo také nádherné a dokonalé stvoriť Boh?“ Vtedy som pochopil, že naše argumenty ovplyvňuje viac to, čomu chceme veriť a ako si Boha a jeho možnosti predstavujeme, než nejaké vedecké dôkazy.

Dnešným ľuďom sa vôbec nečudujem. Ak si totiž Stvoriteľa sveta predstavujú ako deduška na obláčiku s fajkou v ústach... len blázon by veril v takého boha. Svoje nádeje by som nekladal ani do trochu menej rozprávkového boha typu superhrdina. Teda do bytosti so super vlastnosťami, ako je neviditeľnosť, schopnosť lietať či ovládať počasie, ale inak podobnú ľuďom, s ľudskými povahovými sklonmi. Vždy, keď budete chcieť svojim spolužiakom predstaviť Boha, hneď na začiatku im povedzte, že predstaviť si ho je v podstate takmer nemožné. Je to niečo podobné, ako keby sme chceli z pozície mravca poradiť rušňovodičovi, ktorý má problémy so svojou dcérou. Skúste si predstaviť takúto situáciu: Nesiete si svoje steblo trávy, keď zrazu nastane zemetrasenie. Neďaleko od vás prešiel vlak, ale vy samozrejme nevíete, že je to vlak. Zavoláte preto najmúdrejších mravcov, dokonca aj z okolitých mravenísk, a pomocou najmodernejšej

mravčej techniky začnete skúmať, čo sa to stalo. Ako dlho vám bude trvať, než pochopíte, že prešiel vlak? Vlak, ktorý riadi človek, čo má dospievajúcu dcéru, ktorá sa práve rozhoduje, na akú školu ísť? Tak naivne to niekedy vyzerá, keď sa v modlitbe snažíme Bohu radiť, čo má urobiť.

Mravec nikdy nepochopí človeka ani jeho starosti, nikdy s ním nenadviaže komunikáciu. Naopak je to však možné. Bytosť s vyššou inteligenciou môže komunikovať so stvorením s nižšou inteligenciou, ale len o veciach, ktorým je schopná rozumieť. Človek je vďaka vedeckému výskumu schopný s mravcami komunikovať. Môžeme mravce poslať na vedľajšiu lúku, ale nemôžeme s nimi diskutovať o výbere strednej školy. Podobne je to s nami a Pánom Bohom.

Aby sme aspoň trochu pochopili, aký Boh je, ako veľmi nás presahuje a akú neuveriteľnú má moc, Boh sa rozhodol inšpirovať človeka a ľudskou rečou a symbolmi predstaviť sám seba. Posúďte sami: „On, ktorý jediný má nesmrteľnosť a prebýva v neprístupnom svetle, ktorého nikto z ľudí nevidel a ani nemôže vidieť. Jemu česť a večná moc.“ (1 Timotejovi 6,16) „Ja viem, že Hospodin je veľký; náš Pán prevyšuje všetkých bohov. Hospodin koná, čo chce, na nebi i na zemi, v moriach i vo všetkých hĺbinách.“ (Žalmy 135,5.6) „Ježiš sa na nich zahľadel a povedal im: „Ľuďom je to nemožné, ale Bohu je všetko možné.“ (Matúš 19,26) Alebo: „Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Pretože ty jediný si svätý; všetky národy prídu a budú sa pred tebou klaňať, lebo sa zjavili tvoje spravodlivé súdy.“ (Zjavenie 15,4)

2. DŮKAZY

Chápem však, že pri hľadaní pravdy o vzniku života, a teda aj o každom z nás, sú

najdôležitejšie dôkazy. Zrejme nejaké existujú, keď každá učebnica biológie hovorí o evolúcii ako o takmer nespochybniteľnom fakte. Lenže samotný názov hovorí, že ide o evolučnú teóriu. A tu si dovoľím citovať Wikipédiu: „Teória je poznatok či súbor poznatkov o nejakom predmete, ku ktorým sa dospelo pomocou uvažovania. Opakom či doplnkom teórie je teda praktické, empirické poznanie, fakt.“ Z toho vyplýva, že evolučná teória rozhodne nie je fakt.

Pred rokmi som sa zúčastnil na veľmi zaujímavom seminári. Českú republiku vtedy navštívili dvaja poprední adventistickí vedci. Jeden bol jadrový fyzik a druhý geológ. Zaoberali sa témou evolúcie a stvorenia z pohľadu svojich odborov. Šokovali ma hneď v úvodnej prednáške. Čakal som totiž tisíce dôkazov v prospech stvorenia, ale oni začali myšlienkou, že pre evolúciu, ale ani pre stvorenie neexistuje nijaký jednoznačný dôkaz. Problém je totiž v tom, že ak chceme v prírodných vedách niečo dokázať, musíme byť schopní dôkaz (pokus) zopakovať. Napríklad, keby sme objavili nový postup na výrobu nejakej chemikálie a chceli by sme, aby nám bol tento vynález uznaný, museli by sme ho na požiadanie predviesť, dodať patričnú dokumentáciu a dokázať tak patentovému úradu, že to naozaj funguje.

Evolúciu ani stvorenie však na požiadanie predviesť nevieme, hoci sa o to mnohí pokúšali. Neexistuje nikto, kto by ako očitý svedok mohol povedať: „Videl som to. Bol som pri tom.“ V oboch prípadoch ide o teórie, ktoré sú si svojím spôsobom rovnocenné. Ako my nie sme schopní odpovedať na otázku: „Kto stvoril Boha, keď tvrdíme, že všetko inteligentné má stvoriteľa?“, tak ani evolucionisti nie sú schopní odpovedať na otázku: „Čo bolo pred veľkým treskom?“ alebo „Ako vznikli prírodné zákony?“

Je zaujímavé, že rovnocennosť oboch teórií pozorujeme aj pri debatách o tzv. nepriamych dôkazoch, teda o akýchsi indiciách, ktoré nás vedú určitým smerom. Vysvetlím to na príklade. Pomocou zákonitostí fyzikálnych a chemických procesov možno vypočítať orientačnú starobu takmer akéhokoľvek predmetu na tejto zemi.

Keď vedci použili tieto výpočty, aby odhadli vek skamenených stromov v slávnom národnom parku Petrified Forest v Arizone, dospeli k výsledku 225 až 209 miliónov rokov, čo by hovorilo v prospech evolučnej teórie, keďže Biblia hovorí o výrazne kratšom veku zeme, len o niekoľkých tisícročiach.

Ak však predpokladáme, že skameneliny vznikli počas potopy, teda v kombinácii sopečnej činnosti a prudkého schladenia vodou, použitím rovnakého výpočtu dospejeme k výsledku rádovo niekoľkých dní. A to zase podporuje dôveryhodnosť biblickej správy o potope. Tento druhý variant bol dokonca experimentálne potvrdený pri výbuchu sopky na havajskom súostroví.

Kde je teda pravda? To sa nedá povedať, pretože pri procese skamenenia týchto stromov nikto nebol. Preto sú obe teórie z pohľadu dôkazov rovnocenné. Povzbudivé je však to, čo z toho vyplýva – že viera v pravdivosť Božieho slova nie je nevedecká ani hlúpa. Na základe tohto a tisícok ďalších príkladov, ktoré by sme mohli uviesť, môžeme bez obáv prijať poslanstvo Biblie tak, ako bolo napísané. Aj keď jej príbehy často nemožno dokázať, nemožno ich ani vedecky vyvrátiť. Prijatie jej posolstva nestojí na dôkazoch, ale na viere, ktorá vychádza z osobnej skúsenosti s Bohom. To isté platí v prípade evolučnej teórie. Prijaj ju znamená osobne sa rozhodnúť uveriť tým, ktorí túto teóriu presadzujú.

3. DESIGN SIGNÁLY

Som presvedčený, že viera v Boha sa má o čo oprieť. Existujú určité stopy, ktoré vedú človeka k tomu, aby sa zamyslel a dospel k záverom, ktoré ukazujú na Tvorcu – niekoho, kto mal s danou stvorenou vecou určitý zámer. Tieto stopy sa často označujú anglickým výrazom „design signal“. Môj kamarát Jiří Kupka prednáša prírodné vedy na vysokej škole. Pri jednej príležitosti to veľmi pekne ilustroval: „Predstavme si, že pri vychádzke do zarasteného lomu sme našli kameň v tvare srdca. To je ale náhoda, že niektoré úlomky majú tvar srdca, povedali by sme. Pri dôkladnejšom skúmaní však zistíme, že toto kamenné srdce vzniklo dôsledkom zvetrávania menej odolných častí, až kameň získal tento nezvyčajný tvar. Je to výsledok spolupôsobenia času a poveternostných podmienok. Keby sme však našli nejaký kamenný nástroj, napríklad sekeru (industriu z tzv. paleolitu), určite si všimneme, že jej hrany sa nezhodujú s hranicou tvrdých a mäkkých častí kameňa. Na sekere pozorujeme kamennú hmotu opracovanú podľa určitého projektu, zámeru.“

Mať otvorené oči a myseľ je preto najdôležitejšou „výbavou“ pri odhaľovaní týchto stôp. Hovorí to aj samotný biblický text: „Ved' to, čo možno o Bohu poznať, je im zrejmé; Boh im to totiž zjavil. Lebo jeho neviditeľnú skutočnosť, jeho večnú moc a božstvo možno od stvorenia sveta poznávať uvažovaním zo stvorených vecí. A tak nemajú ospravedlnenie, pretože hoci poznali Boha, neoslávili ho ako Boha ani mu neprejavili vďačnosť. Vo svojom uvažovaní upadli do márnosti a ich nerozumné srdce sa zatemnilo.“ (Rimanom 1,19–21)

Toto leto som mal mimoriadnu príležitosť pozorovať nočnú oblohu s nadšeným

astronómom, ktorý uveril v Boha práve vďaka svojej koníčke. V dokonalosti a kráse vesmíru uvidel signál – stopu Boha, a to zmenilo jeho život. Ak chceme ukázať na Boha ako všemocného Stvoriteľa, môžeme uviesť množstvo argumentov. Často to môže byť veľmi užitočné, ale väčšinou to vedie len k hádkam „kváziodborníkov“. oveľa zmyslupnejšie je venovať čas poznávaniu prírody a sveta okolo nás. Nájdite si oblasť, ktorá vás bude zaujímať, a spoznávajte ju stále hlbšie. Začnú sa vám otvárať nové obzory, nové súvislosti a stopy, ktoré tam Boh zanechal. Nezabudnite o tom povedať kamarátom a priateľom. A môžete aj mne. Budem rád.

VÝZVA

Nájdite si nejakú zaujímavosť zo sveta prírody, v ktorej môžete uvidieť Božiu stopu, a povedzte o tom niekomu blízkemu. Naše vydavateľstvo Advent-Orion vydalo napríklad zaujímavú minisériu Obdivuhodné tajomstvá zo sveta prírody. Množstvo rôzneho materiálu nájdete aj na webe organizácie Maranatha: www.genesisera.cz.

STREDA

POSOLSTVO DRUHÉHO ANJELA

PADOL, PADOL VEĽKÝ BABYLON

„A iný, druhý anjel ho nasledoval a volal: Padol, padol ten veľký Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva.“

Zjavenie 14,8

Posolstvo druhého anjela akoby svojim jednoznačným vyhlásením „Padol, padol ten veľký Babylon“ nadväzovalo na myšlienku „dňa súdu“ z predchádzajúcich veršov. Jeho posolstvo je veľmi dôrazné a nezvratné. Čo znamená? Ak to chcete zistiť, pozývam vás na spoločné pátranie do Božieho slova. Zčať musíme hneď v Prvej Mojžišovej knihe (Genezis). Tam sa totiž prvýkrát stretávame s pádom tohto slávneho mesta.

„Keď sa ľudia pohli od východu, našli roviny v krajine Šinár a usadili sa tam. Povedali si medzi sebou: „Podme, narobme si tehál a vypáľme ich!“ Tehly používali namiesto

kameňa a asfalt namiesto malty. Potom povedali: „Podme, vybudujme si mesto a vežu, ktorá svojim vrcholom bude siahať do neba! Tak sa preslávieme a nerozptýlime sa po celej zemi.“ Hospodin však zostúpil, aby sa pozrel na mesto a vežu, ktorú stavali ľudia. Hospodin povedal: „Sú jeden národ a všetci hovoria jednou rečou. Toto je iba začiatok ich výčinov; teraz im už nič nezabráni uskutočniť všetko, čo si zaumienia. Podme, zostúpme a zmäťme im reč, aby sa medzi sebou nedorozumeli!“ Tak ich Hospodin odtiaľ rozptýlil po celej zemi a prestali stavať mesto. Preto dostalo meno Bábel, lebo tam zmiatol Hospodin reč celej zeme.

Hospodin ich odtiaľ rozptýlil po celej zemi.“
(1 Mojžišova 11,2–9)

Tento príbeh nemám rád. Keby neboli takí nerozumní, nemuseli by sme sa učiť toľko cudzích jazykov. Obávam sa však, že v tomto príbehu ide o niečo oveľa závažnejšie. Zem sa po potope opäť zazelenala. Aj keď podmienky pre život neboli zrejme také ideálne ako pred potopou, ľudia sa usadili a začali sa cítiť sebaisto. Rozhodli sa postaviť veľmi vysokú vežu. Možno chceli oklamať Pána Boha a svojím dôvtipom a šikovnosťou sa ochrániť pred prípadným Božím súdom. Prestali dôverovať Božiemu zaslúbeniu, že už nikdy nezničí Zem potopou. Zabudli, že všetko, čo vedia a dokážu, všetky svoje obdarovania získali od Hospodina. Navyše si mysleli, že s Bohom sa môžu porovnávať, že dospejú na jeho úroveň. Je až nepochopiteľné, akí sme ako ľudia niekedy naivní! Vo svojej samoľúbej zaslepenosti zabúdame, kto je vlastne Pán Boh. Nakoniec to sám Boh až vtipne okomentuje, keď povie: „Zostúpme, aby sme sa pozreli na vežu, ktorá má siahť až k nám do neba.“

Obyvatelia vtedajšieho sveta už neboli schopní objektívne vnímať samých seba a pokoriť sa pred Bohom. Mysleli si, že môžu a dokážu všetko, „čo si zmyslia“. Z lásky k nim Boh radikálne zasahuje do ich života a zmätie ich reč. Nemá inú možnosť než ľuďmi zatriať. Ukázať im na ich pochabosť spôsobom, ktorý sa ich dotkne tak veľmi, že prerazí ich bariéru slepoty a hlúpej zameranosti na seba. Dúfa, že sa zastavia a uvedomia si, ako veľmi ich Pán Boh presahuje a ako veľmi ho potrebujú.

Po tejto udalosti sa ľudia rozišli. Spustnuté a opustené mesto dostalo meno Babel, čo v babylonskej literatúre znamená „Božia brána“, ale v hebrejčine odkazuje na slovo „zmätok“. Miesto, ktoré si robilo ambície

stať sa bránou k bohom, nakoniec svojím menom pripomína zmätok a rozdelenie sebaistej spoločnosti.

KRÁĽ BELŠACCAR

Aj okolnosti druhého „slávneho“ pádu mesta Babylon sú spojené s pýchou a pochabou predstavou o ľudskej moci a nezávislosti, ba dokonca nadradenosti nad Boha, nášho Stvoriteľa.

„Kráľ Belšaccar usporiadal veľkú hostinu pre svojich tisíc veľmožov a pil s nimi víno. Belšaccar pri ochutnávaní vína rozkázal priniesť nádoby zo zlata a striebra, ktoré jeho otec Nebukadnesar odniesol z jeruzalemského chrámu, aby z nich mohol piť kráľ, jeho veľmoži, jeho manželky aj vedľajšie ženy. Priniesli teda nádoby zo zlata, ktoré odniesli z chrámu, Božieho domu, ktorý je v Jeruzaleme, a pil z nich kráľ, jeho veľmoži, jeho manželky aj vedľajšie ženy. Pili víno a vzdávali chválu bohom zo zlata, striebra, bronzu, železa, dreva a kameňa. V tej chvíli vystúpili do popredia prsty ľudskej ruky a oproti svietniku písali na omietku steny kráľovského paláca. Kráľ sa pozeral na ruku, ktorá písala. Vtedy kráľ zbledol od strachu, jeho myšlienky ho vyľakali, podlomili sa mu nohy a roztriasli kolená.“ (Daniel 5,1–6)

Možno ste netušili, že v Biblii sa píše o niekom, kto mal taký veľký strach, že sa mu až „roztriasli kolená“. Zvláštne je to, že sa to stalo mocnému kráľovi Babylonu, ktorý sa len pred krátkou chvíľou vychvaľoval svojou mocou a mocou svojich bohov. Úkaz, ktorý uvidel, ho napriek jeho opitosti tak vydesil, že keď sa zhromaždili najvzdelanejší mudrci prítomní na kráľovskom dvore, rozkričali sa na nich. Ale význam nápisu, ktorý sa na stene objavil, bol pre nich tajomstvom. Kráľ zúrnil. Neschopnosť rozlúštiť význam niekoľkých slov ho privádzala do šialenstva. Nádej

svižta, až keď do sály vstúpila kráľovná matka. Na jej odporúčanie zavolali Daniela, od ktorého sa kráľ konečne dozvedel význam Božieho posolstva.

„Pokiaľ ide o teba, kráľ, Najvyšší Boh dal tvojmu otcovi Nebukadnesarovi kráľovstvo, veľkosť, vznešenosť a majestáť. Pre veľkosť, ktorou ho obdaroval, triasli sa pred ním strachom ľudia všetkých národov a jazykov, lebo koho chcel, toho zabil, a koho chcel, toho nechal žiť. Koho chcel, toho povýšil, a koho chcel, toho pokoril. Keď mu srdce spyšnelo a jeho duch sa namyslene zatvrdil, bol zosadený z kráľovského trónu a jeho vznešenosť mu bola odňatá. Vyhnali ho spomedzi ľudí, jeho srdce sa stalo podobným zvieraciemu. Býval s divými oslami, krmili ho trávou ako dobytok a jeho telo kropila nebeská rosa, až kým nepoznal, že Najvyšší, Boh, je vládcom v kráľovstve človeka a že nad ním ustanovuje, koho chce. Ty, jeho syn Belšaccar, nemal si pokorné srdce, hoci si o všetkom vedel. Vyvyšoval si sa nad Pána nebies, doniesli pred teba nádoby jeho domu a ty, tvoji veľmoži, tvoje manželky aj vedľajšie ženy ste z nich pili víno. Vzdával si vďaky bohom zo striebra a zlata, bronzu, železa, dreva a kameňa, ktorí nevidia, nepočujú a nevímajú, no Boha, v ktorého rukách je tvoj dych a všetky tvoje cesty, si neoslavoval. Preto on poslal ruku, ktorá napísala tieto slová. Nápis znie takto: Mené mené tekél ufarsín. Toto je výklad týchto slov: mené — Boh spočítal tvoje kráľovanie a ukončil ho; tekél — bol si odvážený na váhach a ukázalo sa, že si nedostatočný; perés — tvoje kráľovstvo bolo rozdelené a odovzdané Médom a Peržanom.“ (Daniel 5,18–28)

V tej istej noci, 29. októbra roku 539 pred Kristom, sa toto proroctvo naplnilo a kráľ Belšaccar zomrel. S ním zanikla aj

novobabylonská ríša. Vládu prevzali Médovia a Peržania. Babylon totiž už dlhší čas obliehali vojská perzského kráľa Kýra. Babylončania na čele s kráľom Belšaccarom to však brali na ľahkú váhu. Babylon bolo predsa nedobytné mesto. Malo dostatok vody i potravín. Hradby boli také mohutné a opevnenie také dômyselné, že aj „opití a chromí“ by ho dokázali ubrániť. Nikomu nenapadlo, že nadišli posledné hodiny jeho života. Preto tak veselo hýrili a užívali si život. Cítili sa všemocní a neporazitelní. Spoliehali sa na svoje schopnosti, silu a moc podobne, ako kedysi stavitelia vysokej veže.

Medzitým sa Peržanom podarilo dômyselne znížiť hladinu rieky Eufrat tak, že ju odviekli do umelého jazera. Príslušníkom elitných vojenských jednotiek siahala voda v rieke len do polovice stehien, takže ľahko vnikli do mesta.

Jeho obrancovia zostali takí zaskočení, že mesto padlo bez boja. Pritom stačilo trochu pozornosti a útočiace jednotky mohli zavrieť medzi jednotlivé časti opevnenia ako do pasce.

Čo spôsobilo pád tejto bohatej, slávnej a mocnej ríše? Aj v tomto prípade to bola pýcha a prílišná sebadôvera. Je to naša ľudská pochabosť, že namiesto toho, aby sme oslavovali Boha a prejavovali mu vďačnosť za jeho starostlivosť a požehnanie, vyvyšujeme človeka, jeho um a schopnosti.

BABYLON DNEŠNÝCH DNÍ

V oboch príbehoch bol Babylon stredobodom vtedajšieho sveta. Ľudia žasli nad jeho architektúrou, poznaním i krásou, ktorú ponúkalo všetkým svojim obyvateľom i návštevníkom. S nádejou hľadeli do

budúcnosti. Spájali ju s pokrokom a blahobytom. Spoliehali sa na človeka a jeho schopnosti. Obdivovali, čo všetko dokázal a aké možnosti prináša budúce poznanie – a to až do okamihu, keď nastal pád.

Rozsudok vynesený druhým anjelom predstavuje vo svojej podstate rozsudok nad spoločnosťou, ktorá zabudla na Boha alebo nim pohŕda. Na piedestál (podstavec sochy) postavila človeka, klania sa jeho schopnostiam a uctieva „dielo jeho rúk“, vrátane ním vymyslených bohov. Užívanie si a naplnenie ľudských túžob a želaní považuje za najvyššiu hodnotu, za to najcennejšie, čo sa dá dosiahnuť. Ak to nemá, zmocňuje sa jej závisť. Je to smutný obraz ľudstva, ktoré zabudlo na svojho Stvoriteľa a na to, že všetok pokrok a ľudské úspechy sú jeho požehnaním.

VÝZVA

Na kus papiera si napíš všetky svoje sny, túžby a priania. Buď čo najviac úprimný/á, aby si videl/a, na čom ti v živote naozaj záleží. Určite nie je zlé, keď sa v zozname objaví aj veci materiálne a možno aj drahé. Ja snívam napríklad o motorovom člne s kajutou. Ak je však tvoj zoznam zameraný len na teba, tvoj blahobyt a spokojnosť, popremýšľaj, či by si nemal doplniť ešte ďalšie sny. Sny zamerané na službu druhým alebo spojené s túžbou urobiť Bohu radosť. Pripojím pár tipov: sen o tom, aby môj kamarát či kamarátka spoznali Pána Ježiša, aby som mohol byť požehnaním pre svojich súrodencov, aby na mňa moji rodičia a blízki boli hrdí, aby som bol užitočný pre druhých, aby som objavil svoje obdarovanie, ktorým môžem slúžiť Bohu.

ŠTVRTOK

POSOLSTVO TRETIEHO ANJELA

1. ČASŤ – ŠELMA A JEJ OBRAZ

„Po nich nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: „Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku, aj ten bude piť z vína Božieho hnevu, nezriedeného, naliateho do kalicha jeho hnevu, a bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjelmi a pred Baránkom.““

Zjavenie 14,9-10

Dnes nás čaká naozajstná detektívna práca. Aby sme našli odpoveď na otázku, kto je šelma a jej obraz a čo znamená prijať „znak na čelo alebo na ruku“, budeme sa musieť vnoriť do hĺbky knihy Zjavenia. Posolstvo tretieho anjela totiž nadväzuje na videnie z trinástej kapitoly, ktoré je plné zaujímavých symbolov.

„Videl som vystupovať z mora šelmu. Mala desať rohov a sedem hláv, na rohoch desať diadémov a na hlavách rúhavé mená. Šelma, ktorú som videl, podobala sa leopardovi; nohy mala ako medveď a jej tlama bola ako tlama leva. Drak jej dal svoju silu, svoj trón i svoju veľkú moc... A aj otvorila svoje ústa, aby sa rúhala Bohu, aby sa rúhala jeho menu a jeho stanu a aj tým, čo prebývajú

v nebi. Dostala i schopnosť bojovať proti svätým a víťaziť nad nimi...“ (Zjavenie 13,1.2.6.7)

Ak máte radi knihu Daniel, určite sa vám vybavilo veľa súvislostí. Aj tam vystupujú z mora šelmy – a hádajte, aké. Jedna sa podobala na leva, druhá na medveďa a tretia na leoparda. Štvrtá šelma bola „strašná a neobyčajne silná“. Aj ona mala na hlave desať rohov. Asi to nebude náhoda, však? Som presvedčený, že nie. Myslím si, že vďaka toľkým podobnostiam môžeme bez obáv nadviazať na proroctvo z knihy Daniel a rýchlo odhaliť symbol tejto šelmy: „Štyri veľké šelmy znamenajú, že na zemi povstanú štyria králi... Takto prehovoril: „Štvrtá šelma, to bude štvrté kráľovstvo na zemi, ktoré bude odlišné od všetkých

ostatných kráľovstiev. Pohltí celú zem, pošliape a rozdrúzga. Bude hovoriť slová proti Najvyššiemu, bude sužovať svätých Najvyššieho, bude sa pokúšať zmeniť posvätné obdobia a predpisy. Do jeho ruky budú vydaní na čas a časy a polovicu času...“ (Daniel 7,17.23.25). Šelma je v prorockej reči symbolom kráľovstva alebo ríše, dnes by sme povedali symbolom politickej moci. Konkrétne tá naša musí byť podľa opisu priamo veľmocou, ale zároveň inou než boli ostatné. Pretože vychádza z predchádzajúcich kráľovstiev, nesie znaky všetkých troch zvierat, ale jej sila pramení zo satanovej moci.

Z historického hľadiska jej opis najlepšie zodpovedá všeobecnej (katolíckej) kresťanskej cirkvi, ktorá sa po páde Babylonu, Perzie, Grécka a Ríma stala svetovou veľmocou a rozhoduje o kráľoch, smerovaní štátov i osudoch ľudí. Aj keď to bola cirkev, vstupovala do politického diania v celej Európe i na novo dobývaných kontinentoch. Túžba po moci, vplyve a bohatstve neraz zatienila jej skutočné poslanie, ktoré jej Boh zveril: prinášať vieru, nádej a lásku. Z jej stredu sa postupne Boh vytrácal. Táto cirkev šla tak ďaleko, že dokonca páčila Bibliu – Božie slovo, predávala odpustky, prenasledovala mierumilovných a pokorných kresťanov, ktorí nikoho neohrozovali, len túžili žiť podľa svojho chápania Božieho slova. Mnohí predstavitelia cirkvi, ba aj niektorí biskupi, čítali Bibliu tak málo, že nevedeli poriadne ani modlitbu „Otčenáš“. Napriek tomu si osobovali právo vykladať Božiu vôľu a rozhodovať o živote a smrti. Stavali sa tým na roveň Boha, čím sa mu rúhali presne podľa týchto proroctiev.

OBRAZ ŠELMY

Trinásta kapitola knihy Zjavenie nás zoznačuje aj s ďalšou šelmou, ktorá na prvý

pohľad vyzerá ako baránok, ale keď prehovorí, opäť počujeme satana. Práve táto šelma sa pričíní o vznik obrazu prvej šelmy. „Potom som videl inú šelmu vystupovať zo zeme. Mala dva rohy podobné Baránkovým, ale hovorila ako drak. Vykonáva všetku moc prvej šelmy pred jej očami a pôsobí, aby sa zem a jej obyvatelia klaňali prvej šelme, ktorej smrteľná rana sa zahojila. Robí veľké znamenia, takže aj oheň zostupuje z neba na zem pred zrakmi ľudí. Obyvateľov zeme zvädza znameniami, ktoré má dovolené konať pred očami šelmy; nahovára obyvateľov zeme, aby zhotovili obraz šelmy, ktorá má ranu od meča, ale ožila. Dostala moc dať ducha do obrazu šelmy, aby tak obraz šelmy aj hovoril, aj pôsobil, aby boli zabíjajú všetci, čo sa nebudú klaňať obrazu šelmy. A pôsobí, že všetci – malí i veľkí, bohatí i chudobní, slobodní i otroci – dostanú znak na pravú ruku alebo na čelo, aby nemohol kupovať ani predávať nikto, kto nemá ako znak meno šelmy alebo číslo jej mena.“ (Zjavenie 13,11–17)

Táto vzráhajúca sa mocnosť vychádza zo zeme – z úplne iného prostredia, ako šelma vystupujúca z mora. Pôsobí dôveryhodne a pokojne. Jej slová navyše sprevádzajú zázraky a prejavy moci. Ľudia ňou budú takí ohromení, že mnohí nebudú schopní rozpoznať, že za slovami a činmi tejto politicko-náboženskej mocnosti stojí Boží nepriateľ.

Jej poslaním je vyvýšiť a osláviť prvú šelmu. Dojem mierumilovnosti vystrieda nátlak. Nakoniec vynesie trest smrti nad všetkými, ktorí sa neklaňali tajuplnému ožitému obrazu prvej mocnosti, ktorá znovu získala silu. Obraz sa tak stáva novým, moderným a netradičným prostriedkom, ako uctievať „starú“ šelmu.

Vyvrcholením jej nátlaku nie sú hrozby smrti, ale ekonomické sankcie (obmedzenia),

ktoré postihnú všetkých, bez ohľadu na postavenie a bohatstvo. Nariadenia sa dotknú nášho pohodlia a štandardov, na ktoré sme si zvykli, a napokon aj základných životných potrieb. Spoločnosť bude doslova vydieraná, aby prijala znamenie šelmy na ruku alebo čelo. Pretože sme v knihe plnej symbolov, som presvedčený, že nepôjde ani tak o nejaký viditeľný znak typu tetovania, ale o prijatie a uctievanie šelmy. Znamenie na čele môže symbolizovať vedomé rozhodnutie nasledovať šelmu, v skutočnosti satana; znamenie na ruke môže byť prejavom úcty či už zo strachu alebo kvôli prospechu, ktorý to bude prinášať.

BOŽIE VAROVANIE

Na jednom tábore v rámci celotáborovej hry zložili všetci účastníci kráľovi sľub. Ten však musel narýchlo odísť. V tábore sa začal presadzovať jeden z vedúcich a sľuboval rôzne výhody tým, ktorí sľub „kráľovi“ porušia. Spočiatku to vnímali ako vtip. Keď sa však výhody typu „nemusíš byť na rozcvičke“ a podobne začali stávať realitou, všetci pochopili, že to myslí vážne. Ponuky boli lákavé. Veľké percento účastníkov tábora svoj sľub porušilo. Nakoniec tým možno prekvapili aj sami seba. Jednoducho si povedali, že je to len hra a nič také hrozné sa predsa nedeje. Paradoxne posolstvo tretieho anjela nie je len varovaním pred šelmami, ale v prvom rade pred nami samotnými a našou povrchnosťou.

Pán Boh nás upozorňuje na našu neschopnosť rozlišovať medzi jeho pôsobením a satanovými podvodmi. Šelmy budú konať také divy, že o ich moci sa zmieňuje aj Pán Ježiš. U mnohých kresťanov vyvolávajú jeho slová úzkosť a strach z budúcnosti: „Lebo vystúpia falošní mesiáši a falošní proroci a budú robiť veľké znamenia a divy, aby

zviadli – ak je to možné – aj vyvolených.“ (Matúš 24,24) Tento text v skutočnosti hovorí o tom, že vyvolených nemožno zviest, pretože za nimi stojí Boh. Áno, rozlíšiť pravdu od dokonalej lži je pre nás naozaj nemožné. Pre človeka, ktorý žije v takom úzkom vzťahu s Bohom, že Boh formuje jeho rozhodovanie a činy, to však možné je. Nejde totiž o ľudskú múdrosť, ale o schopnosť počuť Boží hlas.

Preto potrebujeme každý deň otvárať Božie slovo, ale nie kvôli informáciám. Ide o to, aby sa nám Pán Boh prostredníctvom Písma mohol prihovárať. Nesmieme zostať na povrchu a uspokojiť sa so zjednodušeným tvrdením, že Boh je láska a milosť, a preto nakoniec všetko dobre dopadne. Potrebujeme ísť do hĺbky a premýšľať o tom, aký Boh je. Spoznávať jeho charakter a snažiť sa pochopiť jeho zámery. To nás veľmi ovplyvní. Rovnako by sa aj modlitba mala stať prirodzenou súčasťou nášho každodenného života podobne ako dýchanie. Ako naše bunky potrebujú kyslík, tak my potrebujeme Božie vedenie. Ako je pre nás prirodzené dýchať, tak potrebujeme spontánne komunikovať s Pánom Bohom. Len tak budeme vedieť rozlíšiť pravdu od lži a nájdeme pravú Božiu cestu pre nás.

VÝZVA

Urob si plán pravidelného čítania Božieho slova. Vyber si knihu, ktorú máš rád alebo si skús prečítať niečo, čo si ešte nečítal. Nemusíš prečítať naraz veľa. Dôležitejšie je nájsť si vhodný čas a miesto, aby si text mohol vnímať a dovolil Bohu oslovíť ňa. Večer, keď sa ti už zatvárajú oči alebo pri sledovaní televízie to naozaj nie je ono.

Začni si písať študijný denník a zaznamenávaj si myšlienky, ktoré ňa zaujali. Z času na čas sa k nim môžeš vrátiť. Budú pre teba ešte oveľa väčším požehnaním.

PIATOK

POSOLSTVO TRETIEHO ANJELA

2. ČASŤ- VEČNÉ UTRPENIE

„Po nich nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: ‚Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku, aj ten bude piť z vína Božieho hnevu, nezriedeného, naliateho do kalicha jeho hnevu, a bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjeli a pred Baránkom. Dym ich múk vystupuje na veky vekov a nemajú odpočinok vo dne ani v noci tí, ktorí sa klaňajú šelme a jej obrazu, ani ten, kto prijme znak jej mena..“

Zjavenie 14,9-11

Zakazujú vám rodičia sledovať „krváky“? Filmy plné násillia? Asi áno. Teda dúfam, že áno. Tak čo má znamenať tento text? Ide azda o večnú zábavu pre obyvateľov neba, nové krajiny a svety, ktoré nepadli? Predstava Baránka – Ježiša Krista, ktorý so zadosťučinením sleduje, ako sú ľudia dňom i nocou mučení, a to po celú večnosť, je pre mňa nepochopiteľná. Cítiť uspokojenie pri pohľade na bytosti kričiace v plameňoch, z ktorých vystupuje dym, a napriek tomu nikdy nezhoria, je pre mňa niečo veľmi čudné. Vôbec to nezodpovedá charakteru Ježiša, ako je nám predstavený v evanjeliách. Ako teda správne rozumieť tejto časti posolstva tretieho anjela? Túži Boh po pomste?

BOH LÁSKY ALEBO POMSTY?

Jednou z častých otázok, ktorú dostávam, je: Prečo je taký veľký rozdiel medzi Bohom Starej a Novej zmluvy? Boh Starej zmluvy pripadá ľuďom tvrdý a neľútostný. Lásku, milosrdenstvo a odpustenie nachádzajú až u Ježiša Krista.

Prvým problémom takého pochopenie Boha je, že chýba doplňujúca otázka – ľudia vidia rozdiel v Božom konaní, ale nevedomujú si veľký rozdiel medzi spoločnosťou v dobe patriarchov a v dobe Ježiša Krista. Správanie Boha k človeku totiž zodpovedá nastaveniu spoločnosti, ku ktorej Boh hovorí.

Je to podobne, ako keď chcete ochrániť malého bračeka, ktorý sa všemožne snaží dostať k poskakujúcej pokrievke na rozpálenom hrnci. Opakované napomenutie „nechod tam“ nahradí jasný a zrozumiteľnejší úder po ruke. Vysvetľovať mu následky popálenia alebo že neposlušnosť je hriech, vám ani nenapadne. V jeho veku je to úplná hlúposť. Ale s vami si už rodičia určite neraz sadli a rozprávali sa o vašich chybách a zápasoch.

V čase všeobecne rozšírenej krvnej pomsty a mnohoženstva premýšľajú ľudia žijúci kočovným životom úplne inak ako farizeji v Kristovej dobe či Gréci v Aténach. Preto apoštol Pavol na rôznych miestach používa iný slovník a iné spôsoby misijnej práce, aby bol pre poslucháčov zrozumiteľný a aby poslanstvo, ktoré im prináša, bolo pre nich pozhnaním: „Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov; pre tých, čo sú pod zákonom, bol som ako ten pod zákonom, aby som získal tých, čo sú pod zákonom –, i keď nie som pod zákonom.“ (1 Korinťanom 9,20) Podobne to robili aj novodobí misionári, napríklad Moravskí bratia, ktorí medzi prvými priniesli poslanstvo o Kristovi do Grónska. Slovo „baránok“ nahradili vo svojich kázňach aj v Biblii slovom „tuleň“, pretože baránka si Eskimáci vôbec nevedeli predstaviť.

Boh vždy koná a hovorí s nami tak, aby sme mu rozumeli. Pretože mu na nás záleží, chráni nás a krôčik po krôčiku nám odhaľuje svoju vôľu. My, ktorí pochádzame z úplne inej kultúry a prostredia, nemôžeme hodnotiť Božiu výchovu ľudí, ktorí žili pred tisíc rokmi.

Druhou dôležitou vecou je, že to nemôžeme tak prísne rozdeľovať. Aj keď sa na prvý pohľad naozaj zdá, že Boh Starej zmluvy je prísnejší, pri poctivom čítaní musíme pripustiť, že aj Nová zmluva obsahuje príbehy,

ktoré sú z nášho pohľadu veľmi tvrdé, napríklad o Ananiášovi a Zafire (Skutky 5,1–11). A naopak, aj v Starej zmluve je veľké množstvo príkladov Božieho milosrdenstva, zhovievavosti a lásky. Veď len kráľ Dávid koľkokrát prosil Boha o zľutovanie a koľkokrát mu dal Boh novú šancu.

Mojím najobľúbenejším príkladom je príbeh o mladej dievčine, ktorá bola pri jednej lúpežnej výprave aramejskej armády unesená. Soľta si dokážeme predstaviť, čo prežívala. Hoci Biblia o tom veľa nehovorí, môžeme si domyslieť, že návšteva týchto vojakov priniesla skazu, bolesť a smrť. Dievčatko môžeme stretnúť na trhovisku, kde ju ponúkajú na predaj podobne ako dobytok stojaci neďaleko. Ukazujú jej zuby, aby získali čo najvyššiu sumu. Tak sa dostane do rodiny samotného veliteľa Námana. Očakávali by sme, že informácia o jeho ťažkej diagnóze – nevyliciteľnom malomocenstve – jej urobila veľkú radosť: „Konečne sa ma Pán Boh zastal a potrestal môjho otrokára a nepriateľa Izraela. Doteraz sa zdalo, že trpia len nevinní ako ja.“

Určite ten príbeh dobre poznáte. Viete, že jej jedinou starosťou bolo pomôcť svojmu pánovi. „Raz povedalo svojej panej: Keby tak môj pán zašiel za prorokom, ktorý je v Samárii, ten by ho zbavil malomocenstva.“ (2Kráľov 5,3) Je pre mňa nepochopiteľné, že v čase, keď platilo nekompromisné „oko za oko a zub za zub“, sa nechcela pomstiť, ale svojim otrokárom odpustila, a dokonca im priala to najlepšie. Ako je možné, že napriek krutému údelu pochopila Boží zákon lásky presne tak, ako ho o stáročia neskôr vysvetlil Ježiš, keď vyzval svojich nasledovníkov, aby milovali aj svojich nepriateľov: „Ja vám však hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú.“ (Matúš 5,44)

Ježišov život je najlepšou ilustráciou toho, aký Boh v skutočnosti je. Kristov výklad Starej zmluvy je taký prísny, že by nikto z nás neobstál. Spomeňte si, ako definuje niektoré prikázania: „Počuli ste, že otcom bolo povedané: Nezabiješ! Kto by však zabil, musí ísť pred súd. Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata, musí ísť pred súd... Počuli ste, že bolo povedané: Nescudzoložíš! Ja vám však hovorím: Každý, kto sa žiadostivo pozerá na ženu, už s ňou v srdci scudzoložil.“ (Matúš 5,21.22.27.28) Ježiš nerobí s hriechom nijaký kompromis. Keď však sledujeme, ako sa správa k hriešnikom, vidíme jeho lásku, trpezlivosť a prijatie. Vrcholom je okamih na kríži, keď z posledných síl zvolá: „Očče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ (Lukáš 23,34)

Nie!!! Ježiš netuží po pomste a nemá v nej záľubu. Utrpenie ľudí bolo vždy aj jeho utrpením. Stal sa človekom, aby sa navždy skončilo zlo, smrť i bolesť. „Od trónu som počul mohutný hlas: „Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom; on sám, ich Boh, bude s nimi. Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pomínulo.“ (Zjavenie 21,3.4)

VEČNÉ MÔŽE ZNAMENÁŤ KONEČNÉ

Ako však pochopíť náš text? Je súčasťou Božieho slova, preto ho nemôžeme prehliadnuť. Možno nám pomôžu niektoré ďalšie texty, kde sa hovorí o večnom ohni. Zaujímavé sú najmä tri rozsudky. „Rovnako ako Sodoma a Gomora, aj okolité mestá, ktoré sa podobným spôsobom oddali smilstvu a náhlili sa za iným telom, podstupujú trest vo večnom ohni a sú výstrahou.“

(Júдов list 1,7) „Ak neposlúchnete môj príkaz o zasvätení sobotného dňa, ale budete nosiť bremená a s nimi vchádzať do brán Jeruzalema, potom zošlem na jeho brány oheň, ktorý nezhasne, a spáli jeruzalemské paláce.“ (Jer 17,27) „Veď prišiel deň Hospodinovej pomsty, rok odplaty pre spor Siona. Jeho potoky sa zmenia na smolu, prach na síru a jeho krajina bude horieť ako smola. V noci ani vo dne nevyhasne, neustále bude z nej vystupovať dym, z pokolenia na pokolenie bude púšť, nik cez ňu už nikdy neprejde.“ (Izaiáš 34,9.10)

Zatiaľ som nemal možnosť osobne navštíviť Izrael, ale napriek tomu si dovoľím tvrdiť, že na miestach, kde stála Sodoma a Gomora, ani v bránach Jeruzalema či Edomu žiadny večný oheň nehorí a turisti nefilmujú ľudí trpiacich v plameňoch. Slová „večný“ a „neuhasiteľný“ musia mať preto aj iný význam. To, čo by tomu všetkému dávalo zmysel a zapadlo do seba ako diely puzzle, je chápanie „večnosti“ ako „konečnosti“. Boží rozsudok je definitívny. Nikto a nič ho už nezmení. Ide o večný zánik bytostí, ktoré odmietli Boha, jeho starostlivosť a vzácny dar života.

VÝZVA

Pripomeňte si ďalšie príbehy Starej a Novej zmluvy, v ktorých môžeme zahliadnuť Božiu lásku, dobrotu a milosrdenstvo. Pri čítaní Biblie si na zvláštny list alebo stránku svojho študijného denníka vypisujte Božie vlastnosti a charakteristiku. Vytvoríte si tak ucelený obraz o tom, aký Boh je. Tak sa budete môcť slobodne a objektívne rozhodnúť, či mu chcete dôverovať a odovzdať mu a svoje srdce.

SOBOTA

POSOLSTVO TROCH ANJELOV

TRPEZLIVOSŤ SVÄTÝCH

„V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša.“

Zjavenie 14,12

Záverečná veta posolstva troch anjelov vyznieva nádejne. Na konci ťažkého obdobia dejín sveta zostane skupina ľudí, ktorá sa bude vyznačovať trpezlivosťou, vernosťou a vierou.

TRPEZLIVOSŤ SVÄTÝCH

Zrejme si všetci vieme predstaviť, čo je trpezlivosť. Ale čo znamená „svätosť“ alebo byť svätý? Poznáte niekoho svätého? Nemyslím tým nikoho z minulosti ani nijakú biblickú postavu. Máte svätého kazateľa, rodiča alebo kamaráta? Ako sa to pozná? Nemali by ste byť svätí aj vy? Kultúra, v ktorej žijeme, spája svätosť s osobnosťami z dejín, ktoré rímskokatolícka cirkev označila za svätých a ktorí sa podľa ich presvedčenia teraz v nebi prihovárajú za nás žijúcich hriešnikov. Biblia vysvetľuje svätosť úplne inak.

Ten najdôležitejší text sme zhodou okolností už raz čítali a je z knihy Zjavenie. Jednoznačne hovorí, že existuje len jediná bytosť vo vesmíre, ktorá je svätá – a tou je Boh. „Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Lebo ty jediný si svätý; všetky národy prídu a poklonia sa pred tebou,

pretože tvoje spravodlivé súdy vyšli najavo.“ (Zjavenie 15,4) Svätosť je zvláštna vlastnosť, ktorá spája všetko, čo je charakteristické pre skutočného, všemocného, spravodlivého, bezhrišneho a nanajvýš dobrého Boha. Svätý je len Boh.

Zrejme namietnete, že aj Biblia, ktorú tiež nazývame svätá Biblia, na mnohých miestach označuje za sväté aj niektoré veci. Máme napríklad svätý chrám, sväté rúcho, svätý riad... A teraz rozmyšľame o texte, ktorý hovorí o svätých ľuďoch. Ako to vysvetlíť?

Pomôžu nám dva starozmluvné príbehy. Prvý hovorí o horiacom kre. Že na rozpálenej púšti z času na čas vzplanie suchý ker, na tom nie je nič zvláštne. Tentoraz je to však niečo iné. Ker horí neobyčajne dlho. A tak sa Mojžiš, ktorý ide okolo, rozhodne pozrieť na ten ker. Keď prichádza bližšie, zrazu začuje hlas: „Nepribližuj sa! Vyzuj si sandále, lebo miesto, na ktorom stojíš, je svätá pôda.“ (2Mojžišova 3,5) Odkedy bola táto pôda svätá? Mojžiš tade určite nešiel prvýkrát, ale v minulosti sa nič mimoriadne nedialo. Možno jeho ovce niekedy obžierali lístky rovnakého kríka, ale žiadny hlas sa neozval. Nejde

tu totiž o krík ani o zvláštnu pôdu pod ním, ale o Božiu prítomnosť. Prítomnosť Božej slávy urobila pôdu svätou. Keď tam Boh nebol, bol to obyčajný ker a obyčajná hlina.

Podobne to bolo v prípade svätyně, ktorú podľa Božieho príkazu postavili Izraeliti počas svojho putovania do zaslúbenej krajiny. Skladala sa z nádvorja, zo svätyně a svätyně svätých (niekedy nazývanej aj veľsvätýňa), ktorá bola od svätyně oddelená oponou. V nej bola umiestnená truhla zmluvy. Za oponu nesmel vstúpiť žiadny človek, pretože toto miesto bolo naplnené Božou prítomnosťou. Jej viditeľným znakom bol vo dne oblakový a v noci ohnivý stĺp nad stánkom. Ako sa mohli Izraeliti sťahovať alebo zbalíť truhlu zmluvy, keď jedinú výnimku pre vstup mal veľkňaz v Deň zmierenia? Odpoveď je jednoduchá. „Kedykoľvek sa sponad stanu oblak zdvihol, Izraeliti sa vydali na cestu a utáborili sa tam, kde oblak spočinul.“ (4 Mojžišova 9,17) Svätosť svätyně, jej vybavenia vrátane truhly zmluvy, totiž nespočívala v samotných predmetoch, ale v ich spojení s Bohom a jeho prítomnosťou. Keď sa oblakový stĺp zdvihol, Božia prítomnosť opustila svätýňu. Určení leviti mohli bez obáv vstúpiť do týchto „najsvätejších miest“, všetko zbalíť a pripraviť na cestu.

Ako sväté môžeme označiť všetko, čo je oddelené pre Boha – veď len on je svätý. Preto apoštol Pavol oslovuje zbor v Korinte ako spoločenstvo „povolaných svätých,“ aj keď o niekoľko stránok ďalej napíše, že niektorí z nich sa zachovali veľmi zle. (1 Korinťanom 5,1) Byť svätý vyjadruje moju túžbu byť s Bohom. Túžba po svätosti – spojení s Bohom – má byť súčasťou našich každodenných modlitieb. Keďže aj Pán Boh túži po trvalom spojení s nami, môžeme smelo povedať, že si želá, aby si bol/a svätý/á, aby boli svätí tvoji rodičia i tvoji kazateli.

ZACHOVÁVAŤ BOŽIE PRIKÁZANIE A JEŽIŠOVU VIERU

„Tu k nemu ktosi prišiel a povedal: „Učiteľ, čo dobré mám robiť, aby som mal večný život?“ Ježiš mu odpovedal: „Čo sa ma pýtaš na dobro? Jeden je Dobrý! Ak však chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania.“ „A ktoré?“ opýtal sa ho. Ježiš mu povedal: „Tieto: Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! Cti otca a matku! a Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!“ Mládenec mu povedal: „Toto všetko som zachovával. Čo mi ešte chýba?“ Ježiš mu odpovedal: „Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj svoj majetok, daj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“ Keď mládenec počul toto slovo, odišiel zarmútený, lebo mal mnoho majetku.“ (Matúš 19,16–22)

Zachovával tento mládenec naozaj všetky prikázania, alebo si len myslel, že ich zachováva? Odpoveď nachádzame o niekoľko kapitol ďalej, keď za Ježišom prišiel jeden zákonník s inou zákernou otázkou: „Učiteľ, ktoré je najväčšie prikázanie v Zákone?“ A on mu odpovedal: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom a celou svojou dušou a celou svojou myslou. To je veľké a prvé prikázanie. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého. Na týchto dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“ (Matúš 22,36–40)

Všimnite si, že slová „Zákon“ a „Proroci“ začínajú veľkým písmenom. To preto, že neoznačujú len Desatoro či nejaké posolstvo prorokov, ale názvy celých častí Starej zmluvy. V týchto dvoch vetách, ktoré Pán Ježiš cituje z Mojžišových kníh, sa nachádza celé posolstvo Biblie. Navyše je formulované

veľmi nadčasovým spôsobom. Napríklad: Môže odovzdaný kresťan prefrčať okolo materskej škôlky deväťdesiatkou, keď v Biblii nikde nie je napísané: Nebudeš porušovať dopravné predpisy? Samozrejme že nie, pretože ak „miluješ svojho bližného ako seba samého“, nikdy to neurobiš. Okolo škôlky, kde by chodili vaše deti, by ste nikdy nešli tak rýchlo a na všetkých, kto by tak jazdili, by ste sa určite hnevali. Bohatý mládenec síce prikázania dodržiaval, ale Pána Boha nemiloval celým srdcom, pretože inak by ponuka stať sa Kristovým učeníkom bola pre neho tou najúžasnejšou ponukou, akú v živote dostal. Okamžite by sa rozbehol všetko predať, aby sa čím skôr mohol vrátiť a pripojiť k Ježišovi.

Na jednom verejnom biblickom kurze som sa poslucháčov spýtal, či poznajú nejakého bezhriechneho človeka. Na moje prekvapenie sa okamžite prihlásila jedna pani, že ona je bez hriechu. Kurz prebiehal v dedine, kde všetci prítomní ženu dobre poznali. O jej výstupoch s manželom kolovali priam legendy. Preto pohľad ostatných poslucháčov vyjadroval pochybnosť. Poprosil som ju, aby nám to vysvetlila. Pochopil som, že jej predstava o plnení Božích prikázaní spočívala v tom, že „nikdy nikoho fyzicky nezabila a nikdy nič v obchode neukradla“. Táto pani, ktorá odmalička chodila pravidelne každú nedeľu na bohoslužby do kostola, nepochopila, že skutočné naplnenie Božích prikázaní je o láske – v prvom rade k Pánu Bohu, potom k ľuďom i sebe samému.

„Zachovávať Božie prikázania“ má oveľa hlbší význam, než si často uvedomujeme. Napríklad „dodržiavať sobotu“ neznamená len zdržať sa práce, ale jej čas naplniť spoločnosťou s Pánom Bohom; slovíčko „nezabiješ“ sa netýka len druhých – ide o to, ako v konkrétnych činoch prejavuješ to, že si vážiš dar života a zdravia, ktoré ti Pán Boh dal. Naplniť Božie prikázania je preto

nádherná každodenná výzva milovať Pána Boha z celého srdca, duše i mysle a svojho bližného ako seba samého.

Najlepším príkladom je nám Pán Ježiš. Slovné spojenie „viera Ježišova“ vnímam ako výzvu nasledovať ho. Svojho Otca miloval viac ako seba, preto plnil jeho vôľu. „Otče môj, ak je to možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty.“ (Matúš 26,39) Takto sa modlil Ježiš v Getsemanskej záhrade. O niekoľko hodín vzal na seba naše hriechy a obetoval sa za nás, pretože nás miluje ako sám seba. „Žite v láske, ako aj Kristus miloval nás a vydal samého seba za nás ako dar a obeť Bohu príjemnej vône.“ (Efezanom 5,2)

„Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Ten, kto nemiluje, nepozná Boha, pretože Boh je láska. Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal na svet svojho jednorodného Syna, aby sme skrze neho mali život. Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako obeť zmierenia za naše hriechy. Milovaní, keď si nás Boh tak zamiloval, aj my sa máme navzájom milovať. Boha nikto nikdy nevidel; ak sa navzájom milujeme, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás dosiahla dokonalosť.“ (1 Jánov list 4,7–12)

VÝZVA

Napíšte si na papier alebo na tabuľu v sobotnej škole všetkých desať prikázaní a preformulujte ich tak, aby nezneli záporne. Napríklad prikázanie „nezabiješ“ môžete vyjadriť ako „miluj a chráň život“. Potom skúste ku každému priradiť niekoľko konkrétnych príkladov zo súčasnosti, ako si predstavujete jeho naplnenie. Možno sa vám podarí prepojiť staroveké Desatoro s výtvarnými dielami modernej doby, akými sú Playstation, internet, Facebook či Instagram.